

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA

Katedra rozvojevých a environmentálních studií

Aktuální problémy činnosti Falun Gong (Fa-lun Kung) v Číně

Tereza Nováková

Bakalářská práce

Mezinárodní rozvojová studia

Vedoucí práce: RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.

Olomouc 2019

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI
Přirodovědecká fakulta
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tereza NOVÁKOVÁ**
Osobní číslo: **R16443**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Mezinárodní rozvojová studia**
Název tématu: **Aktuální problémy činnosti Falun Gong (Fa-lun Kung) v Číně**
Zadávající katedra: **Katedra rozvojových a environmentálních studií**

Zásady pro vypracování:

Cílem bakalářské práce je analýza současného postavení náboženského hnutí / praktiky Falun Gong (Fa-lun Kung) v České lidové republice. Autorka nastíní historii a základní věroučné postoje hnutí a podrobněji se bude zabývat reakcí čínské státní moci na toto hnutí. Samostatná pozornost bude věnována otázce, jestli lze Falun Gong (Fa-lun Kung) chápat nejen jako čistě religiozní, ale také politickou aktivitu.

Rozsah grafických prací: **dle potřeby**
Rozsah pracovní zprávy: **10 - 15 tisíc slov**
Forma zpracování bakalářské práce: **tisková/elektronická**
Seznam odborné literatury:

Amnesty International. "Changing the soup but not the medicine?" : Abolishing Re-education Through Labour in China. London: Amnesty International Publications, 2013. EDELMAN, Bryan; RICHARDSON, James T. Imposed Limitations on Freedom of Religion in China and the Margin of Appreciation Doctrine: A Legal Analysis of the Crackdown on the Falun Gong and Other Evil Cults. J. Church & St., 2005, 47: 243. Falun Gong: stručná historie pronásledování. Pardubice: Theo, [2007?]. ISBN 978-80-904009-0-0. LI, Hongzhi. Zhuan Falun: otáčení Kolem Zákona : české vydání. Praha: Vodnář, 2006. ISBN 80-862-2662-X. LI, Hongzhi. Falun gong: qigong Kola zákona : české vydání. 2., přeprac. vyd. Praha: Vodnář, 2006. ISBN 80-862-2661-1. NOAKES, Stephen; FORD, Caylan. Managing political opposition groups in China: explaining the continuing anti-Falun Gong campaign. The China Quarterly, 2015, 223: 658-679. TREASURE, Tom. The Falun Gong, organ transplantation, the holocaust and ourselves. Journal of the Royal Society of Medicine, 2007, 100.3: 119-121. VOJTÍŠEK, Zdeněk. Nová náboženská hnutí a kolektivní násilí. Brno: L. Marek, 2009. ISBN 978-80-87127-21-6.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. Miloš Fňukal, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **22. března 2018**

Termín odevzdání bakalářské práce: **13. dubna 2019**

L.S.

doc. RNDr. Martin Kubala, Ph.D.
děkan

doc. RNDr. Pavel Nováček, CSc.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 22. března 2018

Já, Tereza Nováková, prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem Aktuální problémy hnutí Falun Gong v Číně vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce s použitím uvedených pramenů a odborné literatury.

V Olomouci dne 27. března 2019

.....

Poděkování:

Ráda bych věnovala poděkování RNDr. Miloši Fňukalovi, Ph.D. za podporu při psaní této bakalářské práce a jeho cenné rady. Dále bych chtěla poděkovat za doporučení odborné literatury panu MVDr. Bohumilu Bartoškovi, tiskovému mluvčímu pro Asociaci Falun Gong ČR. Na závěr bych nemohla opomenout věnovat hluboké díky svým rodičům a přátelům, kteří při mně stáli a motivovali mne až do posledního napsaného písmene.

ABSTRAKT

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku duchovního hnutí Falun Gong a jeho aktuální problémy v pevninské Číně. Cílem bakalářské práce je popsat základní principy hnutí, stručně charakterizovat historii od vzniku až po současnost a poukázat na obtíže vyplývající z rostoucího množství podporovatelů hnutí v čínském prostředí. Práce se rovněž snaží identifikovat persekční mechanismy používané proti vyznavačům Falun Gongu příslušníky komunistické strany a možnou spojitost takto namířené persekuce s trendem asijské transplantační turistiky.

Klíčová slova: duchovní hnutí, Falun Gong, Čína, persekuce, komunismus

ABSTRACT

This bachelor thesis is focussed on the issue of spiritual movement Falun Gong and its current problems in the continental China. The aim of the work is to depict basic principles of the movement, briefly characterize its history from the beginning until nowadays and point out the obstacles which are coming from rising number of supporters of the movement in Chinese environment. Eventually, it endeavours to picture mechanisms of persecution which are used by members of communist party against devotees of Falun Gong, and a possible connection of this kind of persecution with a tendency of Asian transplant tourism.

Key words: spiritual movement, Falun Gong, China, persecution, communism

Obsah

1 Úvod.....	9
2 Metody zpracování, výzkumné otázky a hypotézy	11
3 Charakteristika Falun Gongu	13
4 Základní principy Falun Gongu	16
4.1 Kolo Zákona (Falun)	17
4.2 Kultivace charakteru	18
4.3 Kultivace těla.....	20
4.4 Mistr Li Hongzhi	21
4.5 Kontroverzní názory a učení Falun Gongu.....	22
4.5.1 Vztah Falun Gongu k medicíně	22
4.5.2 Vztah Falun Gongu k západní společnosti.....	24
4.6 Vztah Falun Gongu k jiným religiózním systémům.....	25
5 Základní demografické informace o praktikujících	27
6 Vztah čínské státní moci k „hnutí“ Falun Gong.....	28
6.1 Období podpory	28
6.2 Pokles zájmu o Falun Gong.....	31
6.3 Počátek represí.....	34
6.4 Persekuční mechanismy	41
6.5 Ilegální odebírání orgánů.....	43
7 Vnímání problému Falun Gongu v mezinárodních vztazích	45
8 Závěr.....	50
Seznam použité literatury	52

1 Úvod

Čínský právní a politický systém založený na vládě jedné strany je mnohaletou denní zkušeností více než jedné miliardy obyvatel pevninské Číny. Komunistická strana Číny zasahuje do všech oblastí lidského života. Ačkoli mediálně nevystupuje tak represivně, jako její vzdálená příbuzná v Severní Koreji, staví příznivce opozice, aktivisty, prozápadní novináře, minority a stoupence náboženských hnutí do nepříjemné pozice. Již v padesátých letech, kdy měl v ČLR zásadní vliv Mao Zedong (Mao Ce-tung), docházelo k různorodým kampaním, které měly za cíl posílit postavení komunistické strany a jejího předsedy ničením tradiční kultury, „starého myšlení“ a letitých obyčejů a zvyků. Jakákoli sebeumírněnější akce zaměřená proti těmto radikálním krokům byla tvrdě potlačena. Na druhou stranu, i jakákoli neúčast na obraně vůdcových myšlenek, sepsaných v Rudé knížce, byla považována za akt podporující zpátečnictví. Jeho nesplnitelný program, zahrnující kulturní revoluci a tzv. „velký skok vpřed“, si vyžádal na téměř osm desítek milionů obětí (Drbohlav 2015, s. 174).

Na konci osmdesátých let se stal generálním tajemníkem komunistické strany Jiang Zemin (Ťiang Ce-min) – muž, který se zasloužil o rozsáhlý hospodářský rozvoj Číny, ale také muž, který započal „boj proti zlým kultům“ tedy proti náboženstvím nepodřizujícím se komunistické ideologii. Velkou měrou se zaměřil na činnost duchovního hnutí Falun Gong (Fa-lun Kung), které se samo prezentuje jako z tradičních čínských náboženských systémů vycházející metoda kultivace zdůrazňující důležitost morálních pravidel, praktikování cvičebních postupů a zlepšování charakteru dle principů Pravdivosti, Soucitu a Snášlivosti. Díky nenáročnosti si hnutí získalo v poměrně krátkém období obrovské množství přívrženců, což Komunistickou stranu zneklidňovalo a popuzovalo k opětovným zásahům do společenské struktury Číny. A právě kultivační metodě Falun Gongu v souvislosti s jeho filosofií a vývoji negativního přístupu Čínské komunistické strany vůči němu se tato práce blíže věnuje.

Téma jsem si vybrala proto, že mne otázka lidských práv zajímá a o Falun Gongu jsem takřka žádnou bakalářskou práci neobjevila. Ačkoli mediální popularita tématu upadá, bojovníci za lidská práva dlouhodobě upozorňují na příběhy praktikujících Falun Gongu, v nichž se zmiňují o pronásledování policií, řízenou komunistickou stranou. V některých svědectvích se zmiňují bezskrupulózní praktiky policie, v jiných vyhrožování z vyšších postů, a dokonce i záhadná úmrtí v řadách stoupenců Falun Gongu.

Přestože hojné množství informací o persekucích členů tohoto hnutí, s nimiž v práci operuji, pochází z jednostranně zaujatých zdrojů, nelze zcela vyvrátit tvrzení ani jedné z citovaných stran. Hlavní motivací pro napsání bakalářské práce týkající současné problematiky hnutí Falun Gongu v Číně bylo dosažení co nejvíce nezaujaté zprávy pojednávající o kontroverzním tématu a seznámení široké veřejnosti s hnutím, jeho zásadami a zásahy komunistického režimu do jeho aktivit.

2 Metody zpracování, výzkumné otázky a hypotézy

Cílem kompilační bakalářské práce je shrnutí dostupných informací o hnutí Falun Gongu a jeho působení na území pevninské Číny. Dané téma si autorka vybrala proto, že činnost hnutí dosud nebyla v žádné česky psané práci dostatečně analyzována – ani po filosofické resp. filozoficko-náboženské, ani po lidsko-právní stránce. Při psaní autorka čerpala z odborných statí a knih pokud možno nestranných autorů (tzn. nesympatizujících s filosofií Falun Gongu a zároveň nezávislých na čínských úřadech), ale i z vyjádření Čínské komunistické strany či webových stránek podporujících myšlenky hnutí Falun Gongu (např. Minghui.org). Pohledy obou stran se přitom zásadně liší, resp. se zcela vylučují: komunistické elity vidí ve Falun Gongu zlé šarlatány, praktikující Falun Gongu se pak sami staví do pozice vykořisťované minority omezované na svých právech. Nejspíše ani metoda zlaté střední cesty nebude v tomto případě schůdným řešením problematiky, již se tato práce zabývá. I přes zmíněné limitující faktory se autorka bude snažit interpretovat výsledky svého bádání co nejobjektivněji.

Vznesené výzkumné otázky a hypotézy

Z jakého důvodu či z jakých důvodů Komunistická strana započala svoji negativní kampaň založenou na kompletním odstranění Falun Gongu až v roce 1999?

Nejpravděpodobnějším důvodem pro vytvoření negativní kampaně byl narůstající strach Komunistické strany Číny z neustále rostoucího množství praktikujících, jejichž počet koncem devadesátých let překročil množství jejích členů.

Jaké persekční mechanismy jsou využívány představiteli represivního aparátu proti hnutí?

Autorka se domnívá, že jsou na příznivcích Falun Gongu praktikovány takové metody, jichž bylo využíváno ve většině komunistických režimů světa – typickým příkladem může být bití obušky či tyčemi a psychické trýznění dotyčných. Hlavním zdrojem informací pro tuto část poslouží syntéza knih Davida Ownbyho a Ethana Gutmanna, které popisují situaci soustavného porušování lidských práv nejen praktikujících Falun Gongu, ale i ostatních utiskovaných vrstev obyvatelstva.

Zajímá se o situaci praktikujících v ČLR mezinárodní společenství?

Situace praktikujících v ČLR není lhostejná aktivním občanům, již s ní byli seznámeni prostřednictvím médií a lze tedy předpokládat, že se přinejmenším státy do řešení této problematiky jistou měrou zapojují. Autorčina hypotéza se zakládá na osobní zkušenosti – konkrétně na setkání s člověkem, který na ulici rozdával letáčky se základními informacemi o hnutí Falun Gong a taktéž informoval o konkrétních případech mučení praktikujících.

3 Charakteristika Falun Gongu

Falun Gong (法轮功)¹, taktéž označovaný jako Falun Dafa (法轮大法) neboli Velká Cesta, je svými příznivci chápán jako prastará *metoda* zušlechťování těla a mysli, vyvinutá v čínském prostředí, která sestává z pěti cvičebních postupů a dodržování vysokých morálních hodnot v každodenním životě jednotlivce (Anon 2007?). Tato metoda vychází ze školy buddhismu², taoismu a z tradic staré Číny. Poprvé byla veřejnosti představena Místrem Li Hongzhim v květnu roku 1992 na semináři v Changchunu, největším městě severočínské provincie Jilin.

V případě definice *hnutí* Falun Gong³ se dostáváme na tenký led. Jak trefně poznamenává Ownby (2008a), v současnosti neexistuje shoda na jeho základní charakteristice. Přívrženci „hnutí“ sebe považují za praktikující kultivačního systému⁴ mysli a těla. Nahrává tomu i fakt, že Falun Gong byl krátce po svém uveřejnění přijat do státem řízené čínské výzkumné společnosti qigongu (*China Qigong Research Society* nebo také *Qigong Scientific Research Association of China*), první čínské organizace zastřešující spolky s mesiášskými rysy a ryze morálními úmysly (Ownby 2008a). Podle Palmera (2007) představuje kultivační praxe i jakousi formu strukturovaného sociálního hnutí, charakterizovaného společenskou mobilizací, která se vyznačuje zvýšenou komunikací a obecně aktivitami spojujícími lidi pocházející

¹ V překladu „*Velká kultivační Cesta Kola Zákona*“ (Li 2016, s. 188), standardní česká transkripce (Fa-lun Kung) se prakticky neužívá, „hnutí“ samo používá i ve svých českých materiálech výhradně přepisu pinyin bez diakritiky (s diakritikou by byl přepis Fálún Gōng). V této práci se přidržíme této praxe a čínské výrazy budeme přepisovat systémem pinyin bez diakritiky, pouze v případech všeobecně známých geografických názvů a jmen doplníme do závorky český fonetický přepis.

² Buddhistické náboženství a škola buddhismu jsou dva naprosto odlišující se koncepty. Ačkoli mají stejný cíl (dosáhnout stavu osvícení), dosahují ho odlišnými způsoby s důrazem na odlišné požadavky (Li 2016, s. 36).

³ „Hnutí“ Falun Gong je trošku zavádějící označení. Ačkoli Falun Gong praktikuje celosvětově odhadem několik set milionů lidí, neprezentují se pod skupinově pod termínem hnutí, nýbrž jako *individuální* stoupenci (nebo praktikující) metody Falun Gong (Asociace Falun Gong České Republiky 2015). Autorka proto výraz „hnutí“ používá výhradně v uvozovkách.

⁴ V tomto kontextu se často setkáváme s pojmenováním *qigongová praxe*. Vojtíšek (2017, s. 66-67) *qigongem* (čchi-kungem) rozumí „*nejasně ohraničený soubor technik duševních i tělesných cvičení založený na tradiční čínské medicíně*“. Koncept této praxe byl údajně vytvořen v dávných dobách vyspělou „prehistorickou“ civilizací (mystická představa, že před naší civilizací existovali kultury dosahující vyšších intelektových schopností), která pro qigong používala jiný název. Označení qigong se stalo populárním až během Kulturní revoluce (probíhající mezi lety 1966 a 1969), kdy se lidé neodvažovali označovat konkrétní kultivační praxe vžitými jmény, protože ta měla silný náboženský nádech. Náboženské myšlení přitom bylo v přímém rozporu s levicovým směřováním Velkého kormidelníka, Maa Zedonga (Maa Ce-tunga) a jeho kampaně zaměřené proti tzv. „čtyřem přežitkům“ (staré myšlení, kultura, obyčej a návyky).

z odlišných společenských poměrů i regionů, ať už na národní či na globální úrovni, a prosazujícími dosažení stejného cíle a legitimizace zájmů mistrů v ideologicky řízeném státním systému. Toto pojetí kontrastuje se specifickým pojetím „hnutí“ Falun Gongu jakožto nehierarchické a téměř individualistické praxe, zaměřené na disciplínu jedince a sebeobětování se, která až od druhé poloviny devadesátých let započala kolektivní aktivity na podporu Mistra, jehož osoba bývala ve státních médiích pravidelně dehonestována⁵. Čínské úřady pro Falun Gong v tehdejší době vytvořily nálepku „neortodoxního kultu“ a v současné době „ilegální sekty“. Žurnalisté Falun Gongem rozumí „náboženské hnutí“, které obšírněji rozepisují jako „*praxi kombinující meditační postupy a různé techniky dýchání s naukami volně navazujícími na buddhistické a taoistické učení*“. Někteří akademici považují Falun Gong za „nové náboženské hnutí“⁶, což nepatrně nahrává striktním odpůrcům „hnutí“, již mohou ze strachu ze zavádění nových morálních systémů do společnosti ostrakizovat příznivce takovýchto nejednoznačně charakterizovaných směrů (Ownby 2008a). Tento nekonsensuální výčet náhledů na „hnutí“ Falun Gong dokazuje, jak nesnadné je pochopit záměry filosofie a jejího hlavního představitele a taktéž konfrontace z pozice stranických elit.

Budeme-li „hnutí“ Falun Gong považovat za „lidové náboženství“, dostaneme se do konfliktu kulturního charakteru. Náboženství je totiž chápáno na Západě odlišným způsobem⁷, než je tomu v případě asijských států. Je třeba uvažovat, že náboženství v západním pojetí bývá historicky podmíněno vlivem křesťanství. Ale kupříkladu Štampachova (1992, s. 28) definice náboženství udává, že „*náboženství je reálný, životní, osobní vztah člověka k transcendentní zkušenosti*“. Z tohoto úhlu pohledu by „hnutí“ Falun Gong mohlo spadat do náboženských praxí východního typu. Důvodem, proč je možné se přiklonit k označení „hnutí“ Falun Gongu za náboženské uskupení individualit, je jistá forma víry v nadpřirozené

⁵ Gutmann 2015.

⁶ Nová náboženská hnutí představují obrodu klasických náboženských směrů, jejichž hodnoty nejsou přizpůsobeny dnešní době. Hnutí tím reagují například na konstantní exploatace lidí a přírody, na politické a sociální problémy, anebo na demografické a s nimi spojené hospodářské změny v druhé polovině dvacátého století (Nešpor et al. 2008, s. 349–361).

⁷ To, co je „západním“ světem vnímáno jako náboženství, chápe tradiční čínská kultura jako „učení“. Mezi ta se řadí například buddhismus, taoismus, konfucianismus a tzv. nižší formy „učení“. Označení „náboženství“ je i přesto hojně užíváno státními úřady, které ho chápou jako pověru a překážku modernizace, jíž je třeba se zbavit a to jakýmkoli možnými způsoby (Ownby 2008a).

schopnosti⁸, kterých údajně existuje na deset tisíc druhů a mezi něž můžeme zařadit například mimosmyslové vnímání, telepatii, předvídání budoucnosti nebo vidění rozmanitých dimenzí třetím okem. Li si prošel odlišnou a daleko náročnější kultivací, než kterou předkládá na svých seminářích⁹, což jej opravňuje považovat sám sebe za mučedníka obětujícího se pro ostatní a osobu dosahující velmi vysoké kultivační úrovně. V souvislosti s třetím okem tvrdí, že se mu podařilo otevřít třetí oko více než polovině účastníků jeho přednášek a zdůvodňuje to tím, že na těchto seminářích vkládá do každého účastníka věci, které mohou tento průchod mezi dimenzemi otevřít (Li 2006).

⁸ Lidé, kteří jsou jimi obdařeni, a mají vyspělý charakter, je nechtějí ukazovat druhým. Li vychloubání se nadpřirozenými schopnosti pro ryze zábavní účely považuje za opovrhování podstatou kultivace. Vypočítavý lidský přístup, mající v úmyslu pohrdat principy Falun Gongu a vytěžit co nejvíce z jeho „magické energie“, považuje za narušení rovnováhy vesmíru, k němuž nesmí dojít. Aby nebyla vesmírná rovnováha porušena, snaží se jí předcházet tím, že na svých seminářích upozorňuje na slabiny lidského charakteru (např. sobectví a egoismus), které mohou snadno ovlivnit chování kultivujícího. Pokud by se nechal lákat vidinou slávy a bohatství, mohl by možnost svojí budoucí kultivace a nikdy by se nepřiblížil stavu osvícení (Li 2016, s. 43–51).

⁹ M. E. Sharpe 1999a.

4 Základní principy Falun Gongu

Falun Gong byl podle tvrzení svého tvůrce vyvinut na základě principů vesmíru, a tudíž vše, co existuje ve vesmíru, existuje i uvnitř Falun Gongu. Přirozenou povahu všech věcí shrnul Mistr Li do tří principů: Pravdivost, Soucit a Snášelivost. *Pravdivostí (Zhen 真)* Li rozumí mluvení pravdy, dělán správných věcí a dobrých skutků, navrácení se ke svému původnímu nefalšovanému a pravému já, které člověku dodává pocit, že jeho život má autentický duchovní rozměr. *Soucitem (Shan 善)* se odkazuje na altruismus a sílu lidské empatie pomáhat ostatním v těžkých situacích a v konečném výsledku spasit lidstvo. Třetím principem, *Snášelivostí¹⁰ (Ren 忍)*, míní nejdůležitější charakteristiku lidské osobnosti založenou na vysokém prahu autoregulačního mechanismu volní činnosti, která uvědomělému jedinci poskytuje příležitost zušlechtit sebe natolik, aby se stal osobou s velkou ctností¹¹.

Ctnost, ačkoli není základním principem filosofie Falun Gongu, se v jeho textech vyskytuje v hojné míře jako etické měřítko vyspělosti charakteru člověka. Každý si ctnost na tento svět přinese narozením a v průběhu života může získat další dávky této látky překonáváním každodenních malých i větších utrpení, snášením neúspěchů, posměšků a záštiplných činů druhých, jejichž povaha by se dala označit jako téměř bezcharakterní. Lidé, dopouštějící se špatností vůči někomu jinému, mají ctnosti velmi málo, neboť s každým sebemenším fyzickým či psychickým atakem přichází o její část a doplňují tak zásobárnu látky – představující protipól ctnosti – *karmy*¹² (Li 2006). Karmu můžeme parafrázovat s odkazem na biblické pojetí dějin jako odplatu za prvotní hřích lidského pokolení i jako výstrahu jedinci, který se v minulém či minulých životech dopustil zlého svým hanebným jednáním (Li 2016, s. 81).

¹⁰ Vojtíšek (2017, s. 67) Liho pojetí snášelivosti upřesňuje na ochotu snášet utrpení a bolest. Vyhýbá se tím tradiční záměně se synonymickým výkladem snášelivosti jako tolerance a shovívavost.

¹¹ Li 2016, s. 74–75.

¹² Antonymické výrazy karma a ctnost lze chápat jako harmonické hodnoty utvářející celek, kdy jedna látka bez té druhé nemůže existovat (Li 2006). Jejich vztah připomíná dichotomickou koncepci symbolu jin a jang, kdy ctnost představuje bílou část znaku a karma tmavou.

4.1 Kolo Zákona (Falun)

Jedním z instrumentů, které údajně Mistr *osobně* na seminářích vkládá do těl svých žáků¹³, je i Kolo Zákona, jenž si zachovává stejné povahové vlastnosti jako vesmír¹⁴, neboť představuje jeho miniaturu. Tento prostředek vstřebávající a akumulující *kultivační energii*¹⁵ svého nositele se nachází ve spodní části jeho břicha, nikoli však v pozemské dimenzi, protože následky neustále a samočinně se otáčejícího předmětu¹⁶ v lidském těle by byly fatální (orgánové soustavy by pod tlakem rotujícího objektu blíže nespecifikované tíhy a velikosti okamžitě vypořádaly funkci).

Kolo Zákona funguje na základě metody „Zákon zušlechťuje praktikujícího“, která praktikujícího nepřetržitě zušlechťuje, to znamená, že mu pomáhá přeměňovat energii z nekonečného vesmíru v energii kultivační a ukládat ji v jeho původním těle, i když právě necvičí (Li 2016, s. 52). V základní rovině probíhá rotace Kola Zákona ve dvou směrech – buď po směru hodinových ručiček, nebo v jejich protisměru. V prvním případě Kolo Zákona usměřňuje proud vesmírné energie tak, aby ji získával a upravoval pro potřeby svého kultivujícího. Ve druhém případě se zpětnou rotací Falunu energie daného kultivujícího uvolňuje do prostoru a poskytuje ji všem bytostem, aby došlo k nápravě všech nežádoucích stavů (Li 2016, s. 49). Pokud ovšem praktikující přestane cvičit a zároveň zanevře na kultivaci charakteru, jeho Kolo Zákona se rozplyne¹⁷.

Kolo Zákona je zobrazeno na emblému Falun Gongu (obr. 1). Skládá se ze dvou hlavních částí: vnitřního jasně rudého kruhu a oranžového vnějšího kruhu. Vnitřek rudého kruhu

¹³ Li 2006.

¹⁴ Li 2016, s. 48.

¹⁵ Kultivační energii (gong) Mistr Li (2016) popisuje jako vyšší formu energie, která může léčit nemoci lidí a navrátit jejich těla do normálního stavu, avšak podmínkou k získání této energie je dlouhodobá kultivace charakteru k vyšším úrovním v souladu s přirozenou povahou vesmíru.

¹⁶ Na jiné dimenzionální úrovni mají předměty a jejich vnitřní podstaty podobu inteligentních bytostí, jejichž obrysy je možné vnímat postupně otevírajícím se třetím okem (Li 2016, s. 29–30).

¹⁷ Li 2006.

vyplňuje zlatožlutá levotočivá svastika¹⁸. Oranžový kruh v sobě spojuje symboly škol, z nichž metoda vychází – čtyři zlatožluté svastiky představují učení *buddhismu* a čtyři znaky jinu a jangu sjednocují prapůvodní (červeno-modrý symbol) a současnou filosofii *taoismu* (červeno-černý symbol). Barva pozadí Kola Zákona (vyjma střední části a jednotlivých symbolů obou škol) se cyklicky mění z červené v oranžovou, žlutou, zelenou, modrou, indigovou a fialovou¹⁹. Tyto změny se dějí v jiné dimenzi a někteří praktikující je mohou vidět skrze otevřené třetí oko (Li 2006).

Obr. 1: Kolo Zákona (wikipedia.org).

4.2 Kultivace charakteru

Mnoho praktikujících vypovídá²⁰, že před poznáním filosofie Falun Gongu byli obyčejnými lidmi z davu, jejichž myšlenky často negativně ovlivňovala hektická práce, zdravotní a finanční situace, či nestabilní rodinné zázemí. Jakmile začali praktikovat Falun Gong, nastali u nich zásadní psychosomatické změny a to hlavně v oblasti životního nastavení. Li po praktikujících vyžaduje, aby nepřetržitě zušlechťovali své tělo i charakter v souladu s principy Pravdivosti, Soucitu a Snášenlivosti vedoucích k dosažení vnitřního klidu a tím pádem i k dovršení kultivace (Li 2016, s. 51).

¹⁸ Symbol pravotočivé svastiky zneužil ve třicátých letech Adolf Hitler pro označení čisté árijské rasy (Hakenkreuz) a svým narcistickým tažením prolil krev minimálně 20 milionů obětí (Drbohlav 2015). Slovo svastika (v překladu ze sanskritu स्वस्तिक) znamená „pocit duševní pohody“ nebo „pocit štěstí“ (Harper 2010).

¹⁹ Li 2016, s. 51–52.

²⁰ Několik zповědí zahraničních praktikujících je zobrazeno v propagačním videu Asociace Falun Gong ČR. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=sZ_7GjD8o_Y&t=1s.

Kultivace charakteru zahrnuje holistický přístup k existenční percepci a úctu k všemožným formám života i k statkům, které mají v jiné dimenzi podobu živé bytosti. Podstatnou roli v kultivaci hraje oprostění se od rozmanitých tužeb a připoutání běžných lidí podle principu „žádná ztráta, žádný zisk“. Praktikující časem jakoby ztrácí kontakt s typicky přizemním lidským chápáním světa a jeho pozemských zákonitostí a stávají se skoro asketickou bytostí odpírající si mnoho materialistického a získávající ještě méně. Dále se musí praktikující naučit „oprotit se od připoutání“²¹, což nepředstavuje nic jiného než zbavení se otěží spoutávajících konzumní societu s povrchními tužbami a vlastnictvím nepotřebných věcí²², které obyčejné lidi jen zatěžují a omezují při pokusech dosáhnout harmonie s vesmírem (Li 2006). V této souvislosti Ownby (2008a) zmiňuje Mistrovo pohoršení svobodným moderním životním stylem mladých, jejichž morální hodnoty jsou vlivem mediální mašinerie zábavných pořadů (např. pěveckých a talentových soutěží) a sociálních sítí oproti dřívějším dobám zcela devalvovány. Správný praktikující zbytečně nevybočuje z řady extravagantním vzhledem, chová se laskavě k okolí, bližním a dokonce i nepřátelům a nevystavuje na odiv kultivací získané schopnosti, protože si je dobře vědom, jaké následky by jeho bezohledné jednání mohlo mít pro komunitu kultivujících Falun Gongu.

Kultivací charakteru dochází takměř k eliminaci škodlivé karmy. Tento proces není bezbolestný – praktikujícímu staví do cesty za vnitřní vyrovnaností překážky v podobě nepříjemných pocitů a útrap, které jsou v podstatě vydobytou odměnou za odstranění karmy a zlepšení tělesného stavu. Kultivace charakteru ve spojení s tělesným cvičením z praktikujících činí jakýsi ozdravující článek společnosti, odvracející její směřování do propasti dekadence. Praktikující začínají se změnami vždy sami u sebe, jak v hledání a nacházení silných, tak slabých stránek svojí osobnosti. Lidské tělo získané narozením se kultivací přeměňuje – lidské buňky jsou postupně nahrazovány látkou vysoké energie a stárnutí se zpomaluje. Starším lidem mohou ubývat vrásky a nabývat síly, ženám v období klimakteria se dokonce může obnovit menstruační cyklus (Li 2006).

²¹ Upínání se k cílům, osobám, věcem je také formou nežádoucího připoutání, která praktikujícímu zabraňuje dosáhnout vyšší kultivační úrovně. Nedokáže-li si člověk kupříkladu představit život bez masa, jedná se o škodlivé připoutání, avšak neznamená nutně to, že by se člověk musel ze dne na den stát vegetariánem. Hranice mezi připoutáním se záměrem, kdy praktikující ztrácí ctnost, a nezáměrným usilováním je tudíž velmi tenká (Li 2006).

²² Přestože Lim definované principy mohou vyznívat při současném tempu doby nedosažitelně, jeho požadavky se odvíjí z logických poznatků nabytých v mládí od mistrů východních praxí (M. E. Sharpe 1999a). I praktikující má samozřejmě jako kdokoli jiný právo na život naplňující základní potřeby, nicméně nakládá s nimi střídavě a odpovědně.

4.3 Kultivace těla

Qigongová praxe Falun Gongu sestává z pěti jednoduchých cvičebních postupů tzv. „Velké Cesty k Dověšení“:

- Buddha ukazuje tisíc rukou,
- Falun pozice ve stoji,
- Pronikání dvěma kosmickými extrémny,
- Kosmický oběh Falun a
- Zesilování božských sil.

První čtyři cvičení jsou prováděna ve stoje, cvičební postup Zesilování božských sil probíhá vsedě v jogínské pozici lotosového květu. Tato cvičení jsou uzpůsobena pro venkovní (např. v parcích) i interiérové (např. v práci) praktikování a záleží čistě na praktikujícím jedinci, jak si jejich posloupanost zvolí, nebo bude-li každý cvik provádět samostatně tzv. na výdrž. Jakmile se kultivující dokonale naučí jednotlivé kroky cvičebních postupů, praktikuje cviky se zavřenýma očima a v duchu odřikává čínské verše, jež mu napomáhají uvědomit si, že kultivuje a propojuje se s podstatou vesmíru v soustavě tělo-mysl (Li 1996a, s. 30–39).

Li zdůrazňuje, že jednotlivé pohyby musí probíhat uvolněně, přirozeně a plynule a bez použití jakéhokoli záměru mysli, který by mohl kultivujícího svést na scesti²³. Z tohoto důvodu nedoporučuje, aby praktikující cvičili ve špatné náladě, kdy se celé tělo nedokáže dostatečně uvolnit²⁴. Během cvičení musí praktikující setrávat pod kontrolou svého hlavního vědomí²⁵, protože Falun Gong hlavní vědomí zušlechťuje. Praktikující může chvílemi pociťovat nepohodlí a bolest, což může zprvopočátku mylně považovat za symptom nemoci²⁶. Tyto

²³ Li 2016, s. 133–134.

²⁴ Lidem, kteří jsou fyzicky či psychicky znevýhodněni nebo chronicky nemocní, Mistr radí, aby svá těla nepřepínali a cvičili v rámci svých možností, a větší důraz kladli na kultivaci charakteru.

²⁵ Kromě *hlavního vědomí* („naše skutečné já“), na němž závisí naše jednání a myšlení, existují i *vědomí pomocná*, která ignorují svody lidského společenství. Ta se snaží dělat vše nezbytné pro to, aby zabránila hlavnímu vědomí v konání špatných skutků (Li 2016, s. 54–56).

²⁶ Li 2016, s. 65–66.

pocity však nejsou nic jiného než těžkosti vyplývající ze splácení *karmického dluhu*, ve výsledku vedoucí ke zlepšení charakteru. Karmickým dluhem lze tedy rozumět souhrnné označení nenáhodných problémů, které se lidem dějí vždy, když se nechovají správně, mají silná připoutání nebo tužby, jichž se nedokážou vzdát a zatěžují člověka téměř stejnou měrou jako finanční dluh. Jeho projevem v naší dimenzi bývá utrpení v podobě neštěstí či nemocí. Praktikující mohou svůj karmický dluh splatit cvičením a kultivací charakteru, kdy je umožněna přeměna černé látky v bílou (tzn. karmy ve ctnost), jež se dále přeměňuje v kultivační energii²⁷. Cílem těchto cvičení je posilování nadpřirozených schopností a energetických mechanismů praktikujícího, přičemž se využívá jeho kultivační energie²⁸.

4.4 Mistr Li Hongzhi

Zakladatel kultivačního směru Falun Dafa se narodil do poměrů střední třídy v Gongzhulingu *pravděpodobně* 13. května 1951²⁹. Již od mládí dostával lekce od učitelů buddhismu, taoismu a bojových umění³⁰, z nichž mnohé poznatky zhmotnil do podoby morálních pouček a cvičebních úkonů až ve svých čtyřiceti letech. Před plným odevzdáním se qigongu a prezentacím svých myšlenek pracoval jako úředník v oblastní changchunské zemědělské společnosti³¹. Junker (2014) Liho post – úřednické pracovní aktivity – rozepisuje na základě zavedených charakteristik v čínském prostředí jako osobnostní vývoj v charismatického vůdce sekty se záměrem léčit zdraví i morální postoje jak jednotlivců, tak celé společnosti. Z jeho osobního

²⁷ Li 2016, s. 84–85.

²⁸ Li 2016, s. 20–23.

²⁹ Přesný věk Li Hongzhiho se stal jablkem sváru mezi ním a čínskými úřady. Komunistická strana Číny Mistrem uváděné datum narození rozporuje s tím, že Lim udávaný 13. květen 1951, totiž osmý den čtvrtého měsíce čínského lunárního kalendáře, připadá na narození Siddhárthy Gautamy, zakladatele buddhismu. Datum narození Li podle čínských úřadů záměrně upravil, aby se případně mohl v budoucnosti prohlásit za inkarnaci Buddy Šákjamuniho, jehož filosofickými úvahami ve svých textech nešetří. Za pravé datum úřady považují 27. července 1952, jak stálo psáno v jeho čínském identifikačním průkazu (Embassy of the People's Republic of China in the Czech Republic 2004). Ownby (2008a) nevyvrací ani Lim předkládanou verzi, že datum v dokumentu bylo výsledkem nedorozumění, které způsobil chaos během Kulturní revoluce v šedesátých letech.

³⁰ M. E. Sharpe 1999a.

³¹ Greenlee 2006.

života je dokonale známo jen velice málo a zbytek se opírá o spekulace. Podle čínských úřadů je velmi bohatým mužem, který si mezi lety 1992 a 1994 vydělal pořádáním přednášek na tři miliardy jüanů (Hongyan 2001).

Do roku 2001 získal Li více než 340 mezinárodních ocenění v Austrálii, Japonsku, Kanadě, Rusku, Spojených státech i v samotné Číně (ještě před zavedením zákazu v roce 1999)³². Byl dvakrát nominován na Nobelovu cenu za mír a jednou na Sacharovu cenu za svobodu myšlení³³. Ani jedno z těchto prestižních ocenění dosud nezískal. V roce 2013 se umístil v žebříčku Foreign policy mezi 500 nejmocnějších lidí na planetě po boku např. Vladimira Putina nebo George Sorose³⁴.

4.5 Kontroverzní názory a učení Falun Gongu

4.5.1 Vztah Falun Gongu k medicíně

Falun Gong pracuje s psychosomatikou tedy recipročním vztahem tělesné a duševní kondice³⁵. Cvičení na bázi dýchání má prokazatelně blahodárný vliv na lidské zdraví³⁶ a je mimo jiné jednou z příčin, proč se lidé rozhodnou qigongové praxe provozovat. Někteří se nechají zlákat možnou vidinou tučného přivýdělku plynoucího z vypěstování nadpřirozených schopností a jejich následným uplatněním v léčitelství. Mistr Li opravdovým učedníkům nedovoluje³⁷ léčit druhé a zdůvodňuje to tím, že takoví učedníci se chtějí jen předvádět před ostatními,

³² European Parliament 2001.

³³ Asociace Falun Gong České republiky 2019.

³⁴ Wittmeyer 2013.

³⁵ Merriam-Webster 2019.

³⁶ V letech 1992 a 1993 se Mistr zúčastnil Světové výstavy orientálního zdraví (Oriental Health Expo) a za předvedení vysoce disciplinovaného kultivačního systému získal i ocenění „Nejuznávanější mistr qigongu“ (Falun Gong Human Rights Working Group 2003).

³⁷ Léčení druhých obnáší ochuzování sebe samých o nasbíranou kultivační energii. Proto Li neschvaluje léčení nemocí jiných lidí, dokud síla kultivační energie a vypěstované nadpřirozené schopnosti nezištného praktikujícího nedosáhne opravdu vysoké úrovně (Li 2016, s. 23–24). Aby takové léčení mělo účinnější dopad na nemoc-

čímž si vytvoří připoutání vedoucí k obohacení se na úkor důvěřivých nemocných (a sobě tak znemožňují dosáhnout vyšší kultivační energie). Li (2016, s. 34) tvrdí, že qigongová praxe dokáže vyléčit nemoci, nicméně pokud by byla využívána pro tyto účely v neúnosně rozsáhlém měřítku, došlo by k narušení fungování lidské společnosti, do něž není možno zasahovat, a taktéž výsledky léčebných procedur by mohly být nedostatečně prokazatelné. Z tohoto důvodu ani Mistr Falun Gongu nikoho neléčí (Li 2006).

Vnímání nemocí z pohledu Falun Gongu není založené na vědeckém základě. Za prvotního činitele způsobujícího nemoc Li považuje karmu. Uvádí, že nemoc je druhem seskupení černé energie, kterou během počáteční části svého semináře³⁸ rozbije na kousky – ty se velmi rychle vyloučí z těla a nemoc už nadále nebude existovat (Li 2016, s. 141). Tento stav bez nemoci je udržován Liho *Těly Zákona (Fashen)*. Ta se nachází v jiné dimenzi a jejich úkolem je starat se o praktikující (zvnějšku upravují těla kultivujících skrze jejich Kola Zákona³⁹) a ochraňovat je. Praktikující se tudíž nemusí zabývat svým zdravotním stavem, protože o něj bude dobře postaráno, a jedinou starostí praktikujícího tak zůstává kultivace těla a myslí napomáhající odstranění karmy. *Český klub skeptiků Sisyfos* proto považuje Falun Gong za kult, který pohrdá západní medicínou a pojetí nemocí zlehčuje (lze se jich zbavit konverzí k filosofii Falun Dafa), čímž Mistr své stoupence nabádá k nebezpečnému hazardování s vlastním zdravím⁴⁰.

Některé příklady „splácení karmy“ jsou dovedené ad absurdum. Jako jeden za všechny lze uvést Liem uváděný případ postarší ženy, kterou během přecházení silnice srazil automobil. Žena vstala bez větších problémů – nestěžovala si na bolest, ačkoli ji dozajista musela cítit. Odmítla i ošetření v nemocnici, neboť věděla, že ji chrání Mistrova Těla Zákona. Svůj „úděl“ tak přijala se stoickým klidem, čímž prokázala velmi vyspělý charakter (Li 2016). Z tohoto příběhu vyplývá až iracionální vztah člověka k pozemskému životu. Pravý praktiku-

ného, měl by dotýčný kultivovat cestu pravého učení a docílit tak osvobození, díky čemuž by nikdy více ne onemocněl (Li 2006). Ačkoli se může zdát, že Mistr nic proti qigongovému léčení nemá, mají přívrženci směru Falun Dafa výslovně zakázáno využívat svých schopností k léčení (Yunfeng 2005).

³⁸ Není nutné, aby se člověk přímo zúčastnil Liho semináře. Stačí, když bude jeho semináře opakovaně sledovat ze záznamu anebo dokola číst přednášky, a kultivovat po vzoru Falun gongu (Li 2006).

³⁹ Li 2016, s. 135–136.

⁴⁰ SISYFOS: Český klub skeptiků 2007.

jící má shledat, že věci, které běžní lidé berou vážně, jsou příliš malicherné na to, aby se jimi trápili – kdežto jejich „cíl je nesmírně dlouhodobý a má velmi velký dosah“ (Li 2016, s. 76).

Li prohlašuje, že praktikující nepotřebují nemocnice⁴¹ ani léky (čímž však netvrdí, že by jejich využívání bylo zakázáno), protože oba statky jsou záležitostmi běžných lidí. Kdykoli se praktikující setkají s bolestmi rozmanitého typu, měli by je brát na lehkou váhu. V jejich případě se nejedná o nemoc, nýbrž o odbourávání karmického dluhu, který musí splatit kultivací (Li 2006). V reakci na tato abstraktní tvrzení vydaly ambasády ČLR po celém světě vyjádření, že Falun gong je „heretickou sektou“ provádějící brainwashing a odpírající svým členům lékařskou péči v případě potřeby (otázka Falun Gongu se pro čínské úřady stala stigmatem, o němž je jakákoli diskuze nepřijatelná)⁴².

4.5.2 Vztah Falun Gongu k západní společnosti

Ownby (2008a) ve své publikaci analyzuje Mistrovy názory na euroamerickou společnost devadesátých let a její hodnoty, v nichž nachází odpověď na otázku, proč se Li rozhodl vytvořit Falun Gong. Lidská společnost podle něj degeneruje – mladí nachází zalíbení ve stejných zpěvácích, a zároveň i módních, vzorech (nehledě na pohlaví), nerespektují tradice, ženy se cítí utlačované a emancipují se a k tomu všemu se rozmáhá „trend“ homosexuality⁴³. Ta není chápána jako přirozenost, nýbrž abnormalita stvořená sexuální svobodou. Na druhou stranu

⁴¹ Existují totiž nemoci, které jsou natolik vážné, že jejich smrtelným dopadům dosud ani moderní medicína nedokáže čelit (např. různé druhy rakovin, geneticky předávaná onemocnění atd.). Ne zřídka se stává, že si nemocnice a lékaři vzdělání na západních univerzitách nedokážou s určitými symptomy ani diagnózami poradit a propouštějí pacienty, zklamané z neisté budoucnosti, s podrobnou anamnézou domů. Ti poté hledají alternativní možnosti – a když objeví qigongové léčení, jakoby zázrakem se jejich stav zlepší, nebo se dokonce zcela uzdraví (Zhengjian 2018); přestože si nelze rozumem odůvodnit některé z výpovědí praktikujících Falun Gongu, nemůže nikdo vyvrátit, že jejich příběh je smyšlenou lidovou tvořivostí. Nemocnice pochopitelně není možné nahradit kultivačními praxemi, neboť by došlo k narušení chodu obyčejné lidské společnosti (Li 2006).

⁴² Consulate-General of the People's Republic of China in Chicago 2009.

⁴³ V přednášce konané v Sydney (1996) staví Mistr Li pro zajímavost homosexualitu na stejnou pozici jako organizovaný zločin a promiskuitu. Zmíněné činnosti považuje za neslučitelné s humanitou a vesmírnými principy (Li 1996b).

ani heterosexuality není propagována – i nutková potřeba naplňovat manželské povinnosti a plodit potomky jsou lidská připoutání, kterých se musí praktikující vzdát (Li 2006).

Li dále vytýká: studentům, že se oblékají nepřiměřeně, vyholují si hlavy a vypadají pak jako obludy; hračkám pro děti, že jsou designovány nevhodně, až zvráceně; a ženám emancipaci, protože narušuje mezilidské vztahy – dochází k rozvodům, opouštění dětí a dalším sociálním deviacím (Ownby 2008a). Naopak všem praktikujícím radí, aby nepropadali svodům „*doby vymknuté ze svých kloubů*“⁴⁴ a aby brali dané záležitosti na lehkou váhu, protože by na ně působily rušivě a odváděly by pozornost od kultivace.

Li (2006) prohlašuje, že „*lidská společnost je nyní ve velkém úpadku proto, že se někteří lidé dopouštějí všemožného zla.*“ Kdokoli, kdož nerespektuje Velký Zákon (Dafa) a řídí se pravidly nekorespondujícími s dobrými mravy, je ve své podstatě zkaženou bytostí⁴⁵. Lidé jsou tím více sobečtější, čím nákladnější majetky vlastní, a tak jako tomu už bylo mnohokrát v historii z podobného rozkladu způsobů, svět spěje do záhuby explozí. Tato apokalyptická vize budoucnosti poskytuje Komunistické straně příležitost přemýšlet o Falun Gongu jako o zhoubné existencialistické filosofii, i když je pouhým konstatováním toho, že v dějinách planety Země se opakovaně střídají epochy vzkvětu a doby temna, kdy život není snadný (Li 2006).

4.6 Vztah Falun Gongu k jiným religiózním systémům

Falun Gong primárně vychází ze synkretismu škol buddhismu a taoismu, z nichž čerpá ustálené pojmosloví, které dále rozpracovává a obohacuje je o nové významy. Z buddhismu vyzývá chápání soucitu, z taoismu pravdivosti a z tradičních čínských filosofii, kam patří i konfucianismus, snášenlivosti (Irons 2003). Jak v buddhistické, tak i taoistické praxi je vy-

⁴⁴ Shakespeare 2012, s. 143.

⁴⁵ Údajně kvůli degenerativnímu společenskému vývoji si lidstvo prošlo již jednaosmdesáti zničeními, ovšem ještě nikdy nedošlo k jeho kompletnímu vyhubení – vždy přežilo malé množství lidí z předchozí civilizace, kteří poté žili primitivním životem. Současné obyvatelé životadárné planety v blízké či daleké době podobná regenerace čeká (Li 2006).

žadovaná „ztráta připoutání“ podle zákona „žádné ztráty, žádného zisku“. Taoismus tuto ztrátu připoutání označuje pojmem „nicota“, kterýžto lze chápat jako širší a obecnější vyjádření oproti buddhistickému „učení o prázdnotě“. Ve Falun Gongu je preferováno dosažení stavu nicoty a prázdnoty, čehož se dá docílit vzdáním se všech svazujících připoutání a to i těch, o nichž si myslíme, že se jich vzdát nelze (Li 2016, s. 79). I usilování o nadpřirozené schopnosti je považováno za škodlivé připoutání. Li předpokládá, že by tyto schopnosti byly nějakým způsobem využity praktikujícím k vychloubání.

Ownby (2008a) dále poznamenává, že část cvičebních kroků byla převzata z thajských tanců, s nimiž se Mistr Li seznámil během pobytu u příbuzných v Bangkoku. Cviky také vykazují prvky bojových umění a jogínského dýchání. Spoustu podpůrných materiálů získal od qigongového mistra Li Weidonga, který jej vyučil v praxi „Chanmi gong“⁴⁶. Čím se Falun Gong odlišuje od filosofí, z nichž čerpá, je povinnost kultivovat pouze jednu qigongovou metodu a nepestřovat ji ostatními praxemi a neuctíváním božstev⁴⁷. I přes blízkost filosofického základu Falun Gongu a tradičních východních směrů, buddhismus ani taoismus nepovažují jeho učení za sobě rovnou filosofii⁴⁸.

⁴⁶ Yunfeng 2005.

⁴⁷ Jistá forma úcty k Mistrovi je vyjadřována samotným žitím v souladu s principy Zhen-Shen-Ren, nicméně nesmí přejít k vytvoření kultu jeho osoby.

⁴⁸ Od roku 1998 docházelo ke sporadickým konfliktům mezi skupinou praktikujících Falun Gongu a vyznavači buddhismu, jejichž konsekvencí bývala „konverze“ části buddhistů k této kultivační metodě, čímž množství praktikujících rostlo rychleji, než by kdokoliv předpokládal (Porter 2003).

5 Základní demografické informace o praktikujících

Praktikující Falun Gongu jsou rozptýleni po celém světě z důvodu nezřetelné organizovanosti kultivačních aktivit a možnosti individuálně si rozvrhnout cvičení dle svých časových možností. Existuje však světová platforma pro Falun Dafa, kde si praktikující může najít kontaktní osobu ve větších městech ve více než 80 státech světa⁴⁹. Významná diaspora praktikujících se nachází v Kanadě a Spojených státech amerických⁵⁰.

Počet praktikujících „hnutí“ nelze přesně doložit, neboť ve statistických ročenkách kategorie odpovídající dimenzi filosofického uvědomování si sebe a okolního světa by se složitě specifikovala. Čínské úřady odhadovaly počet praktikujících⁵¹ v Číně v rozmezí 70–100 milionů⁵² v červnu roku 1999⁵³, tedy těsně před začátkem persekuce příznivců kultivační metody Falun Gong⁵⁴. Ihned poté úředníci vystavili odhady nové, které se od původních čísel lišily radikálně – nové odhadovaly počty praktikujících na *pouhé* dva miliony⁵⁵, což představuje současnou populaci Lotyšska (z roku 2017)⁵⁶. Z průzkumu prováděného o rok dříve na čtyřech cvičebních místech v Číně vyplývá, že z celkového počtu dotazovaných (34 351 lidí) bylo 72,9 % praktikujících žen a zbylých 27,1 % muži⁵⁷.

⁴⁹ Kontaktní osoby na lokální cvičitele možno najít na internetovém odkazu <http://en.falundafa.org/falun-dafa-global-contacts.html>.

⁵⁰ V roce 2008 tvořili 90 % praktikujících v Severní Americe Číňané (Ownby 2008b).

⁵¹ Amnesty International (2013) uvádí údaj 40 milionů praktikujících.

⁵² Převědeme-li tento údaj na celkovou velikost populace světových států, odpovídá zhruba datům pro Turecko, Írán nebo třeba Německo (z roku 2017; The World Bank 2019b).

⁵³ Falun Dafa Information Center 2015.

⁵⁴ Jelikož je praxe Falun Gongu předávána bezplatně, a texty jsou volně přístupné na internetu, dosahují proto počty praktikujících takto vysokých čísel (Vojtíšek 2017, s. 68).

⁵⁵ Tehdejší čínský viceprezident Hu Jintao uvedl, že jednu třetinu ze zhruba dvou milionů známých praktikujících „hnutí“ představovali členové komunistické strany (Lum 2006).

⁵⁶ The World Bank 2019a.

⁵⁷ Palmer 2007.

6 Vztah čínské státní moci k „hnutí“ Falun Gong

6.1 Období podpory

Když v průběhu roku 1991 došlo ke zhroucení Sovětského svazu, státy se stejným ideologickým smýšlením prožívaly nepříjemný přívál strachu, zda nebudou dalšími padlými režimy. Představitelé Čínské komunistické strany (dále jen ČKS) si uvědomovali svízelnost situace, v níž se najednou objevili, a proto přišli s lákavou nabídkou výhod pro nově příchozí členy. Vstupem do strany získá každý člen možnost studovat na vybrané stranické škole, bydlet v lepší destinaci nebo povýšit v současném zaměstnání anebo zajistit si práci ve vyšší platové třídě. Vyjma těchto oficiálních benefitů se členům naskýtal i příležitost podílet se na „šedé ekonomice“, která v důsledku ovlivňuje chod stranického aparátu do současnosti (Callick 2015).

Ačkoli se čínská ekonomika v důsledku Dengových reforem od osmdesátých let přeměnila na tržně hospodářský systém s prvky socialismu, zpřístupnila se zahraničním investořům a stala se globálním hráčem na poli obchodu, pozůstatky maoistického režimu lze stále vidět v některých oblastech společenského života. Deng Xiaoping (Teng Siao-pching) se sice poučil z předchozích reforem Mao Zedonga, které měly katastrofické důsledky pro čínské obyvatelstvo a zasadil se i o jisté uvolnění tenze ve společnosti, nicméně ani jeho programy nebyly bez chyb⁵⁸. Městské obyvatelstvo si díky reformám finančně polepšilo, zatímco příjmy obyvatel venkova a městských periferií zůstaly nezměněny (Irons 2003). Tyto rozdíly polarizující společnost na bohatší a chudší vrstvu byly nejvíce rozpoznatelné v nerovnoměrném přístupu ke službám zdravotnického systému. Po kolapsu státního socialistického zdravotního systému se lékařská péče stala takřka luxusní službou, na niž méně majetná část obyvatelstva nedosahovala (Yuezhi 2003). Mullins-Owens (2015) udává, že z důvodu decentralizace a fragmentace zdravotnických zařízení, a zvýšení nákladů vydávaných na zdravotnickou péči pracovníků migrujících do městských oblastí a lidí zaměstnaných v malých soukromých podnicích, došlo k poklesu množství zaměstnanců se zdravotním pojištěním⁵⁹, čímž vzrostl počet

⁵⁸ Deng přišel s kontroverzním programem redukce neudržitelně rostoucí populace tzv. politiky jednoho dítěte, která si vyžádala demografickou nevyrovnanost z hlediska počtu chlapců na jednu dívku (ČTK 2015).

⁵⁹ Rozdíl se dotýkal i pohlaví – v roce 1998 bylo 41,9 % žen zdravotní pojištění ve srovnání s 46,3 % mužů (Mullins-Owens 2015).

lidí, kteří museli financovat ošetření v nemocnici z vlastní kapsy, z 28 % v roce 1993 na 44 % v roce 1998⁶⁰.

Alternativou k nemocniční zdravotnické praxi se stala tradiční čínská medicína, jejíž nedílnou součástí představuje qigong. Jeho sympatičnost spočívala v tom, že svým podporovatelům umožňoval pečovat o jejich těla i duši. Jedním z mnoha kultivačních systémů vytvořených v tomto období byl i Falun Gong založený Li Hongzhim. Díky svým zkušenostem získaným v armádě měl dobrý vztah s kádrovými pracovníky na odboru veřejné bezpečnosti v Changchunu, kde mu bylo umožněno uspořádat první veřejnou přednášku⁶¹. Li na ní sliboval, že dokáže během jediného semináře odbourat 80 až 90 procent nemocí přítomných účastníků (Palmer 2007). Zpráva o bezplatné a cvičebně nenáročné „ozdravné kúře“ se zakrátko rozšířila po celé zemi mezi lidmi ze všech společenských vrstev.

Přeměna Číny v tržně hospodářskou velmoc s sebou přinášela celospolečenskou nejistotu, jejíž psychologického rozměru uměl Falun Gong využít. Restrukturalizace ekonomiky nejvíce zasáhla „sociálně zranitelnou“ skupinu, do níž se řadili lidé bez zaměstnání, nedostatečně kvalifikovaní, ti, kteří již dosáhli vyššího věku a ženy. Tato skupina byla výrazněji ohrožena ztrátou zaměstnání v dosavadních státních podnicích, po které zůstávali bývalí státní zaměstnanci ponecháni na pospas svému vlastnímu osudu (systém sociálního zabezpečení v případě nezaměstnanosti prakticky neexistoval). Protože ČKS tyto problémy dostatečně nereflektovala – resp. nebyla schopna nebo ochotna garantovat funkční a spolehlivý sociální aparát, nahradil její roli integračního celku kultivační systém, který dopomohl vykořeněné skupině obyvatelstva znovu získat „pevnou půdu pod nohama“ (American Sociological Association 2016).

ČKS v nenadálém uveřejnění metody Falun Gong viděla vhodnou šanci podržet si svoji „neotřesitelnou“ pozici, zároveň však byla vůči této kultivační praxi podezřívavá. Aby předešla nepříjemným překvapením, zavázala si „hnutí“ tím, že jej přijala do již zmíněné *Chi-*

⁶⁰ Mullins-Owens 2015.

⁶¹ Junpeng 2006.

na *Qigong Research Society*⁶², čímž se Falun Gong zařadil na seznam stranou kontrolovaných uskupení (Yuezhi 2003), která vláda dokáže akceptovat i podporovat⁶³ do doby, dokud bude konformní ke komunistické ideologii. Na oplátku zase hlavní správa Falun Gongu přislíbila věnovat část finančních prostředků získaných od státní qigongové asociace na charitativní činnost⁶⁴ (Junpeng 2006). Tato spolupráce však neměla dlouhého trvání. Vláda, zejména skupina obklopující tehdejšího generálního tajemníka Jiang Zemina (Ťiang Ce-mina), si poměrně brzy uvědomila, že Falun Gong je natolik specifickou praxí, ať už z hlediska organizační struktury nebo členské základny, že si nenechá upřít svobodu praktikovat sama podle svého nejlepšího uvážení (Adams 2013). Jelikož Falun Gong nikdy tak docela nebyl pospolitou organizací⁶⁵, která by nově příchozí prověřovala iniciačním rituálem, strana mohla množství praktikujících inklinujících k této praxi jen stěží regulovat. Když od poloviny devadesátých let do konce dvacátého století došlo ke strmému nárůstu počtu praktikujících⁶⁶ zakládajících si na odlišných principech, neslučujících se s národní komunistickou ideologií, obávali se představitelé režimu pokusů o radikální změnu zavedených pořádků. Tento fakt ohrožoval marxistickou podobu společenského řádu⁶⁷ a jistotu, s níž komunistická strana řídila čínskou společnost⁶⁸ hluboce poznamenanou Maovými kolektivistickými myšlenkami (Bejesky 2005). Tong (2002), Palmer (2003) i Ownby (2008a) poznamenávají, že si ČKS musela být vědoma,

⁶² Mistr Li požádal o akreditaci svých školicích seminářů v rámci qigongové společnosti a v roce 1993 byla jeho žádost schválena. Kurzy Falun Gongu byly oficiálně organizovány Výzkumnou společností pro Falun Dafa (*Falun Gong Research Society*, FGRS) se sídlem v Pekingu (Tong 2002).

⁶³ Qigongová komunita si získala pozornost mnohých členů strany, kteří se rozhodli pro založení nového vědeckého oboru, jehož centrem zájmu bylo empirické zkoumání kultivačních energií a principů qigongu jako daného terminus technicus. Nadpřirozené schopnosti se ale standardizovanými metodami nedaly objektivně dokázat, a proto některým akademikům přišlo spojení vědy a qigongu přitažené za vlasy. Státní podpora a ochrana qigongu se ale zakládala na přesvědčení, že jisté predestinované vlohy k mimosmyslovému poznání byly mezi populací prokázány (Palmer 2003).

⁶⁴ Zbylé peníze využil Výzkumná společnost pro Falun Dafa na založení a vybavení školicích center na úrovni nižších správních jednotek a distribuci propagačních materiálů (Hongyan 2001).

⁶⁵ Organizace seminářů Falun Gongu na území Číny si jistou formu managementu a hierarchického uspořádání, byť volnějšího ražení, vyžadovala (včetně prodeje publikací a zvukových materiálů a provozu informačních center). Na rozdíl od toho činnosti spojené s metodou Falun Gongu jsou zcela autonomní – resp. záleží jen na praktikujících, kolik času kultivaci věnují (Tong 2002).

⁶⁶ Do konce tisíciletí množství praktikujících Falun Gongu dalece přesáhlo 65 milionů, což byl přibližný počet řadových členů strany (Gutmann 2015, s. 53).

⁶⁷ Hongyan 2001.

⁶⁸ Sanghvi 2001.

jaký nelehký cíl si vytyčila dosáhnout, když chtěla zakročit proti jedné z nejpočetnějších a nejlépe fungujících nevládních organizací v dějinách ČLR.

6.2 Pokles zájmu o Falun Gong

V říjnu roku 1994 došlo k rozpadu Mezinárodní vědecké federace qigongu, která byla důležitým článkem v řetězci qigongových organizací. Úřadovny instituce v Xi'anu (Si-anu) byly policií uzavřeny. Podobných incidentů zdůvodňovaných bojem proti pseudovědeckým směrům pomalu přibývalo (Ownby 2008a). Možná právě ze strachu ze zintenzivňujícího se postupu proti kultivačním systémům věřícím v nadpřirozené schopnosti a jejím představeným, a konkurenčnímu boji méně oblíbených qigongových praxí, se Li rozhodl Čínu opustit⁶⁹, neboť se obával podobného represivního kroku i vůči své praxi⁷⁰. Po emigraci do Spojených států amerických už Li další semináře v Číně neplánoval⁷¹. Svým podporovatelům a obzvláště koordinátorům veřejných cvičení zdůrazňoval, aby se v politice za žádných okolností neangažovali jménem Falun Dafa, protože by poškodili apolitickou podstatu kultivace (Bejesky 2005).

V lednu následujícího roku byla vydána kniha *Zhuan Falun*, která je považována za „bibli“ hnutí (Ownby 2008a). V létě roku 1996 se objevila na seznamu národních bestsellerů na území pevninské Číny⁷². Na tento úspěch zareagoval ostrou kritikou jeden z nevlivnějších deníků v zemi, *Guangming Ribao*⁷³. Autor článku, člen Čínské akademie věd He Zuoxiu (Che Cuo-siou), částečně popuzen Liovým tvrzením, že moderní medicína je omezená, v něm pro-

⁶⁹ Junker 2014.

⁷⁰ V roce 1995 byl qigong některými vědci kritizován, že nestojí na pevných vědeckých základech a je tedy pouhou pseudovědou. Toto anti-qigongové tažení ovlivnilo i psychiatrické učebnice – v Čínské klasifikaci duševních poruch se objevil pojem „qigongová deviace“ (走火入魔, zouhuorumo, cou-chuo-žu-mo), která se může vyskytnout u lidí nesprávně provozujících qigong nebo či nedodržujících instrukce určité praxe (Weihsuan 2018).

⁷¹ M. E. Sharpe 1999b.

⁷² Proдалo se zde skoro milion výtisků (Greenlee 2006).

⁷³ Embassy of the People's Republic of China in the United States of America 2003.

klamoval, že Falun Gong je pseudovědeckým hnutím podporující pověry a jeho zakladatele označil za podvodníka, jenž svým učením odpírá lidem základní lékařskou péči⁷⁴ (Junker 2014). V listopadu byl na žádost Liho zástupců v Číně Falun Gong vyřazen z *China Qigong Research Society*⁷⁵ kvůli ztrátě zájmu vlády a rostoucímu vlivu administrativních regulací ze strany státu (American Sociological Association 2016). V roce 1997 byla Výzkumná společnost pro Falun Dafa formálně rozpuštěna a tím zanikla i její víceúrovňová organizační struktura⁷⁶ (Tong 2002). Strana ovšem byla přesvědčena, že „hnutí“ Falun Gong je i nadále centrálně řízeným hierarchickým systémem s přímými vazbami na Liho, který pyramidální strukturu hnutí vytvořil (obr. 2 a obr. 3) a ze zámoří svému „loutkovému režimu“ dává příkazy, jež pekingské ústředí (Výzkumné společnosti pro Falun Dafa) přenáší na nižší správní úrovně (Hongyan 2001).

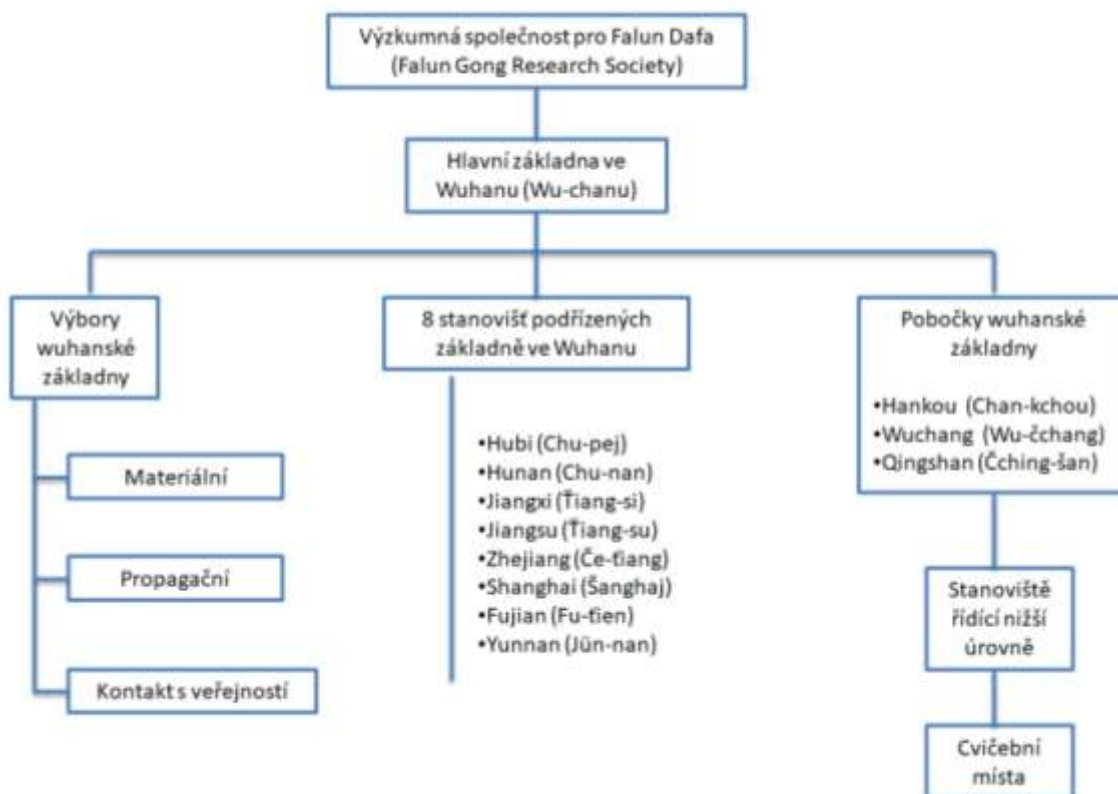

Obr. 2: Pyramidální struktura „hnutí“ Falun Gong (Palmer 2007, s. 197).

⁷⁴ Každá nepříznivá zmínka o Falun Gongu vyvolala adekvátní defenzivu praktikujících v podobě záplavy dopisů, požadujících nápravu vzniklé újmy, která zveřejněním článku praktikujícím vznikla. Pokud tato forma nesouhlasu nevyvolala viditelnou odezvu, následovaly tiché protesty před institucemi odpovědnými za otisknutí lživých a pobuřujících článků (Yuezhi 2003).

⁷⁵ „Hnutí“ Falun Gong sice přišlo o finanční příspěvky využívané na pořádání Mistrových seminářů, na tisk a distribuci materiálů, nicméně zachovalo si absolutní nezávislost na vůdčí ideologii (Ownby 2008a).

⁷⁶ Hlavním představitelem Výzkumné společnosti pro Falun Dafa byl Li Hongzhi. Na nižších úrovních fungovala provinciální a městská ústředí, výuková centra a cvičební místa (Greenlee 2006).

Obr. 3: Organizační struktura wuhanské pobočky Falun Gongu (Tong 2002).

Na začátku roku 1997 nařídil vedoucí Úřadu veřejné bezpečnosti Luo Gan nenápadné vyšetřování „nezákonných spirituálních aktivit“ Falun Gongu. Policie hlídala cvičební místa, kde se praktikující mohli shromažďovat, a snažila se v co největším množství konfiskovat knihy vydávané „hnutím“ a odvážet je do skladu přístupného pouze členům vlády. S těmito materiály poté bylo zacházeno velmi neuctivě – byly svázeny na hromady a za přítomnosti veřejnosti obřadně zapalovány⁷⁷ (Gutmann 2015, s. 57–58). Zabavováním materiálů Falun Gongu se však státní úředníci dopouští porušení ustanovení o náboženské svobodě definované v Dokumentu 19 vydaném ÚV ČKS v roce 1982. Ustanovení samozřejmě upřednostňuje ateismus jako hlavní světový názor, nikoli však jediný⁷⁸. Přestože je úkolem strany sjednocení všech lidí při práci na budování moderního socialistického státu⁷⁹, ČKS „své“ ateistické obča-

⁷⁷ Analogické praktiky byly prováděny např. organizací Hitlerjugend s knihami odporujícími nacistické ideologii.

⁷⁸ Dále je zde přiznána „svoboda“ vyznání buddhismu, islámu, katolické a protestantské odnoži křesťanství a taoismu. Ústřední výbor se tímto gestem naoko zříká odpovědnosti za výstřední Maovy politiky, aby mohl důkladněji kontrolovat autorizovaná náboženská uskupení (Lambert 2001). Vyznavači těchto religiózních směrů jsou i přes přiznanou svobodu vyznání pronásledováni (Amnesty International 2013).

⁷⁹ The People's Republic Of China 1989.

ny praktikující Falun Dafa neoprávněně pronásleduje. Aby strana předešla možné konfrontaci s tímto faktem, vydal 21. července 1998 první Odbor ministerstva pro veřejnou bezpečnost dokument č. 555, nazvaný „Upozornění na zahájení vyšetřování Falun Gongu“⁸⁰, kde byl Falun Gong poprvé oficiálně označen „heretickým kultem“ (*xiejiao*) a zahájil intenzivní pátrání⁸¹ po důkazech na potvrzení svého závěru⁸². Již v květnu 1998 Centrální čínská televize v Pekingu (CCTV) odvysílala očeřující spot, kde opět He Zuoxiu⁸³, autor článku ze 17. června, označil Falun Gong za „zlou sektu“. V reakci na tento počin vstoupilo do areálu Pekingské televize okolo tisícovky praktikujících⁸⁴ a na neformálním setkání s manažery televize byla dojednána náprava vzniklé nepříznivé situace. Televize odvysílala nový spot, ve kterém ukázala Falun Gong v lepším světle (Gutmann 2015, s. 57–61).

6.3 Počátek represí

Když 11. dubna 1999 vyšel v periodiku „*Věda a technika pro mladé*“ článek ve znění „*Neschvaluji, aby mládež praktikovala qigong*“⁸⁵ od „dvorního“ kritika hnutí He Zuoxiua⁸⁶, v němž byl Falun Gong označen za falešnou a zdraví i režimu nebezpečnou praxi, vzedmula se v některých praktikujících vlna protestů a požadavků na redakční opravu (Greenlee 2006). I přes naléhání praktikujících se časopis odmítl za očeřující článek omluvit. Proto se na výraz nesouhlasu shromáždilo 23. dubna přibližně šest tisíc praktikujících před vydavatelstvím

⁸⁰ Epoch Times 2017.

⁸¹ To zahrnovalo i nekonvenční formy vyšetřování jako například sledování praktikujících, razie v jejich domovech a zabavování majetku, odposlouchávání telefonních hovorů a další narušování osobní svobody (Global Communications Association 2009).

⁸² Falun Dafa Information Center 2019.

⁸³ He svoji tezi podpořil příběhy dvou studentů praktikujících Falun Gong, jimž se údajně kultivací této metody vrátila psychická porucha (Porter 2003).

⁸⁴ Hongyan 2001.

⁸⁵ Junpeng 2006.

⁸⁶ Heho autorství článků namířených proti Falun Gongu je skloňováno v tolika případech proto, že je v příbuzenském poměru s již zmíněným vedoucím Úřadu veřejné bezpečnosti Luo Ganem (Porter 2003).

časopisu. Během tohoto poklidného protestu bylo 45 praktikujících zatčeno policií (Weihsuan 2018). Netušili, čím se provinili natolik, že někteří z nich museli být zadrženi. Nebyli si vědomi toho, že by zatčení jednali protizákonně, a tak se rozhodli apelovat za jejich propuštění na vládní představitele v hlavním městě. 25. dubna⁸⁷ došlo před sídlem Státního úřadu pro stížnosti sousedícím se sídlem komunistické strany (tzv. komplex Zhongnanhai) v Pekingu ke spořádané masové demonstraci, již se účastnilo odhadem 10 až 30 tisíc lidí (Lum 2006). Nejednalo se o projev nesouhlasu téměř zanedbatelných rozměrů, kterých od června 1996 do dubna roku 1999 podnikli praktikující zhruba na tři stovky⁸⁸, ale o celostátní žádost na přezkoumání postupu aplikovaného odpovědnými orgány před dvěma dny, kterou si lze vyložit jako jistou formu individuálního zapojení se praktikujících do politického procesu (Hongyan 2001).

Praktikující zhruba šestnáct hodin⁸⁹ provozovali meditační cvičení a jiné způsoby pasivní rezistence, jimiž si vynucovali osobní setkání s vládními představiteli. Nakonec několik vybraných „zástupců“ Falun Gongu přijal ve své kanceláři tehdejší předseda vlády a pokrokově uvažující reformista, Zhu Rongji (Ču Žung-ti), který po diskuzi usoudil, že vznesené požadavky jsou přiměřené a rozhodl se na ně přistoupit⁹⁰. Nicméně tímto projevem benevolentnosti si v očích čínského prezidenta Jiang Zemina zhoršil kádrový posudek (Anon 2007?). Rozhořčený a vystrašený Jiang poslal ještě téhož večera politbyru a dalším vysokým funkcionářům ČKS dopis, v němž projevil své znepokojení nad tím, s jakou neobyčejně silnou vůlí a odhodláním byli praktikující ochotni postavit se za své principy (Gutmann 2015). Kromě obvyklého napadání Falun Gongu si neodpustil na konec dopisu dodat uštěpačnou poznámku: „*Co by se stalo, kdyby strana nedokázala hodnoty Falun Gong porazit? Byla by všem jen pro smích*“⁹¹.“ Porážkou hnutí v této větě nemyslel Jiang nic jiného než zefektivnit a zinten-

⁸⁷ Wang Zhaoguo jej označil za nejvážnější událost po 4. červnu 1989, kdy došlo na totožném místě ke studentské demonstraci, jež měla za cíl demokratizovat společnost po vzoru východní Evropy (Hongyan 2001).

⁸⁸ Úřady označily sérii těchto manifestací za pokusy o protistranický puč a nastolení teokratického režimu. „Hnutí“ Falun Gong ovšem ze svého pohledu nepožadovalo ani změnu režimu, ani osvobození tisku od stranického vlivu, ale omluvu za nelichotivé zprávy o qigongu vydané tiskem (Ownby 2008a).

⁸⁹ Gutmann 2015.

⁹⁰ Praktikující požadovali tři změny: zaprvé propustit praktikující neoprávněně zatčené 11. dubna, zadruhé povolit svobodnou kultivaci Falun Dafa na veřejných prostranstvích a zatřetí odvolat nezákonné zabavování literatury Falun Gongu (Gutmann 2015).

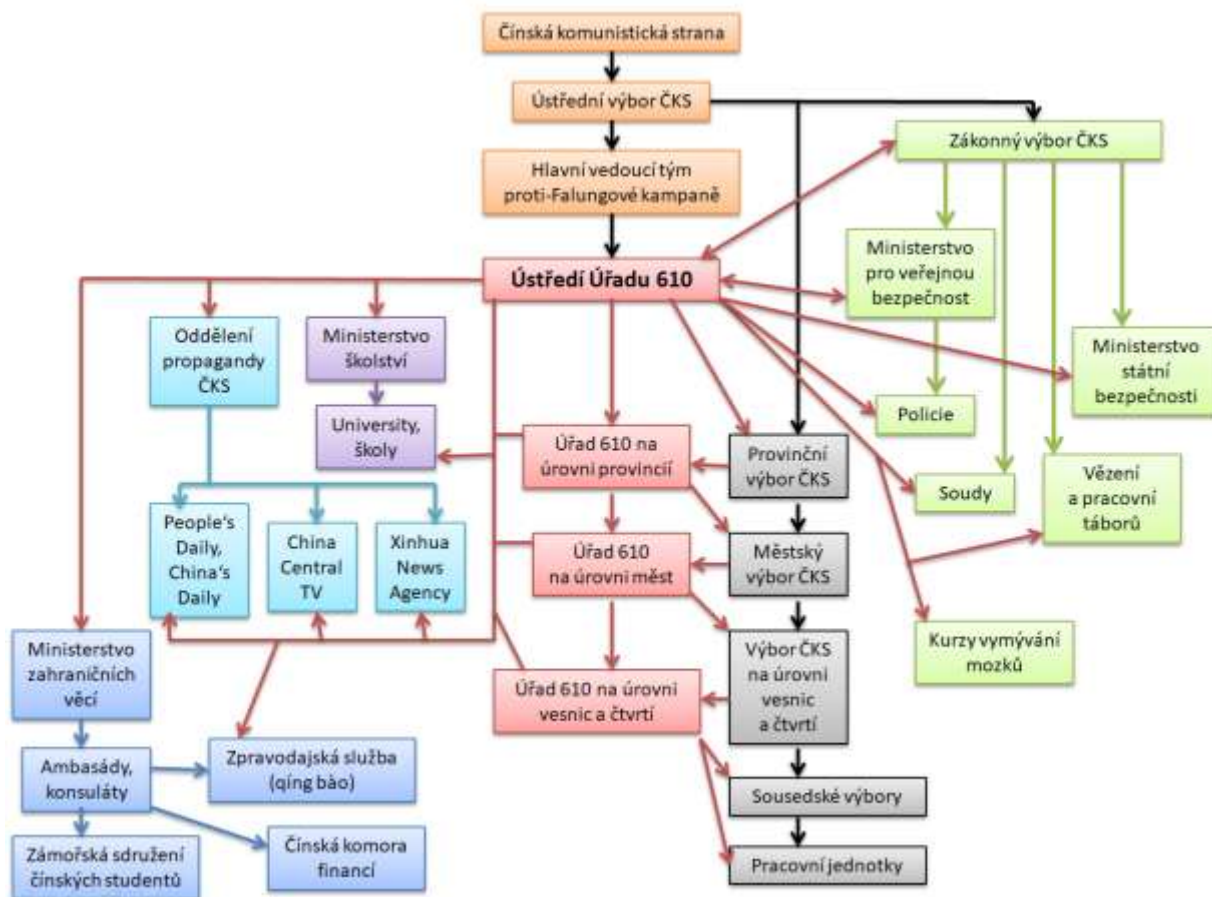
⁹¹ Volně přeloženo z World Organization to Investigate the Persecution of Falun Gong 2004.

zivnit strategii vedoucí k potlačení aktivit hnutí a prosazení legálního pronásledování praktikujících.

Hlavním důvodem, proč protesty z 25. dubna vyvolaly natolik hrubou odezvu, byla snaha dokázat i přes jisté neshody mezi spolustraníky uvnitř komunistické strany, že moc strany neztratila na síle. Proto se snažila nekompromisními zákroky vůči Falun Gongu předejít svržení své vedoucí úlohy obdobným způsobem, jako tomu bylo v případě bývalého Sovětského svazu (Vojtíšek 2009). Praktikující v návaznosti na nepřívětivý postoj strany reagovali založením webové platformy Clear Wisdom (Minghui.org), která sloužila k vzájemnému informování o osobních zkušenostech s persekucí (Ownby 2008a).

Na 6. června Jiang svolal mimořádnou interní schůzi členů politbyra s představiteli ČKS, na níž se projednával rámcový postup vedoucí k zapuzení Falun Gongu. Konečným řešením problému s „hnutím“ pověřil Li Lanqinga, který se stal šéfem nově vytvořeného stranického orgánu – Úřadu 610. Ten byl formálně založen 10. června a jeho účelem je systematická likvidace praktikujících Falun Gongu a vyvracení všech důkazů o prospěšnosti cvičení. Úřad 610 je součástí Státní rady, která je přímo podřízena Ústřednímu výboru ČKS (Weihsuan 2018). Členy Úřadu 610 jsou straničtí činitelé a zaměstnanci průřezových odborů na všech administrativních úrovních, čímž úřad získává nepředstavitelné pravomoci⁹² manipulovat s bezpečnostními složkami a vládními zdroji. Úřad je vždy řízen členem stálého výboru politbyra, kterým byl v roce 1999 Luo Gan (Gutmann 2015). Následující graf (obr. 3) znázorňuje propojenost instituce s ostatními státními orgány komunistického režimu.

⁹² Gao (2011, s. 75) podotýká, že krutost jeho úředníků je srovnatelná s postupy říšského gestapa.

Obr. 3: organizace Úřadu 610 (převzato z faluninfo.net).

20. července započala na Jiangův příkaz první vlna zatýkání praktikujících hnutí⁹³ a o dva dny později byly Falun Gong a všechny aktivity s ním spojené oficiálně zakázány. Kultivační systém Falun Dafa byl obviněn ze zpronevření se hodnotám ČLR a ze zapojení do podvatných aktivit, z propagování pověr a jejich dalšího šíření, z obelhávání lidí a z podněcování k narušování sociální stability ve společnosti (Xinhua News Agency 1999). Čínská vláda byla přesvědčená, že nastolením chaotického bezpráví se organizace Falun Gongu rozpadne a praktikující se vzdají principů, k nimž vzhlíželi a pomyslná organizační hierarchie hnutí se zevnitř zhroutí, čemuž měla napomoci i nepřítomnost duchovního mistra⁹⁴ (Anon 2007?). Vláda vůbec nepředpokládala, že by se situace mohla vyvíjet jinak. Praktikující ale zpočátku chápali represe jako příležitost ke splacení karmického dluhu a přijímali je

⁹³ Greenlee (2006) odhaduje počet zatčených, kteří přijeli do Pekingu dosvědčit své pozitivní osobní zkušenosti s praktikováním Falun Gongu, za první dva dny na pět až šest tisíc.

⁹⁴ Vedení ČKS žádalo o pomoc s vydáním Li Hongzhiho z USA do Číny i INTERPOL, ten však nabízenou spolupráci odmítl (Ownby 2008b). Ministerstvo pro veřejnou bezpečnost se s prosbou o pomoc obracelo na dobrovolníky, kterým za bližší informace o Li Hongzhi nabízel odměnu ve výši 6 000 dolarů (Xinhua News Agency 1999c).

s respektem jim vlastním⁹⁵. Časem se některým perzekvovaným praktikujícím začala jevit jejich pasivní resistance jako bezúčelná a na obranu svých idejí a dobrého jména kultivačního směru Falun Gongu začali veřejně vystupovat (Ownby 2008a). Proto v srpnu spustila vláda webové stránky, které vystupovaly proti na pevninské Číně zakázaným portálům praktikujících Falun Gongu (Greenlee 2006). Skutečnost, že straničtí IT odborníci nedokážou prolomit kódy webů Falun Gongu, vyvolávala potřebu vytvořit účinnější mechanismus, jak zabránit stahování materiálů týkajících se Falun Gongu a jejich následnému samizdatovému rozšiřování (Casil 2004). Aby strana předcházela nepovoleným vyhledávání „nevhodných“ hesel, nechala zabudovat do osobních počítačů od roku 2009 software Green Dam Youth Escort. Tento software, jehož účelem bylo sledování pohybu Číňanů v internetovém prostoru, se skrýval pod záměrem blokace stránek s pornografickým obsahem⁹⁶ (Noakes a Ford 2015). Hancock (1999) dodává, že zahraniční internetové portály Falun Gongu byly několikrát napadeny z počítačů, které, jak se podařilo vystopovat, byly pod kontrolou čínské vlády.

V polovině srpna 1999 byla také dokumentována první oběť Jiangovy eradikační kampaně – sedmnáctiletá studentka Chen Ying, která vyskočila z jedoucího vlaku, k čemuž ji podle CCTV dohnala posedlost „sektou“ (Junker 2014). Gutmann (2015) smrt slečny Chen popisuje jako jediné východisko, k němuž byla dívka, eskortovaná policií do svého rodného města po pokusu přimlouvat se za pronásledované praktikující Falun Gongu na Státním úřadě pro stížnosti, nepřímo donucena.

30. října 1999 byl přijat článek 300 trestního práva ČLR, který zakazuje organizaci sekt a tajných společenství pro ochranu zájmů lidí a stabilního fungování společnosti. Dojde-li k jeho porušení, může být dotyčný odsouzen ke třem až sedmi letům vězení za „narušování veřejného pořádku“. Vedoucí představitelé sekty, koordinátoři a náboráři nových členů mohou být odsouzeni i k více než sedmi letům⁹⁷, neboť jejich vinou dochází k obelhávání nic netušících čínských občanů, kteří si následky takového jednání mohou nést celý život (Edelman a Richardson 2005). Jedním z možných důvodů, proč tento článek vešel v platnost, byla skutečnost, že ve světě stále častěji docházelo k masovým sebevraždám na popud prorocství

⁹⁵ Dokonce i Mistr Li praktikujícím připomínal, že příkoří, která je trápí, mají na svědomí vyšší bytosti z jiné dimenze a musí je chápat jako nutnost, bez nichž není možno zlepšit se ve svojí kultivaci (Ownby 2008a).

⁹⁶ Ve skutečnosti tuto problematiku potíral jen z 15 %. Ze zbývajících 85 % cenzuroval stránky a vyhledávání s politickým podtextem namířeným vesměs proti komunistické straně (Ming Pao News 2009).

⁹⁷ Langone 2007.

kulticky vzývaného vůdce fanatického hnutí (např. v roce 1978 více než 900 členů americké sekty Chrám lidu uposlechlo výzvy svého zakladatele Jima Jonese a vypilo kyanidový koktejl v guyanské osadě Jonestownu⁹⁸), ale i k destruktivním útokům sekt na nevinné obyvatelstvo (např. vypuštění sarinu v tokijském metru stoupenci sekty Óm šinrikjó v roce 1995⁹⁹). Komunistická strana Falun Gong v některých výročí přirovnávala dokonce k teroristické organizaci, a pokud by ji tak vnímaly i mezinárodní instituce a vlády zemí, v nichž se diaspory praktikujících nachází, měly by být povinny těmto lidem odepřít bezpečná útočiště (Edelman a Richardson 2005).

Obr. 4: (zleva) Praktikující Falun Gongu a členové sekt Óm šinrikjó a Chrám lidu společně se modlí k symbolu pravotočivé svastiky (Weihsuan 2018, pozn. z osnov střední školy v Nan-chaji).

5. listopadu 1999 oběžník Nejvyššího lidového soudu nabádal soudy nižších instancí, aby jednoznačně rozlišovali mezi „zločineckými živly“ a vůdci kultů, s nimiž by mělo být zacházeno hůře a s předpokladem sazby vyšších trestů. Obyčejní praktikující Falun Gongu by měli být z kultů vyloučeni, „převychováni“ k normálnímu společenskému životu a zpětnému začlenění se do společnosti¹⁰⁰. Převýchova probíhala v tzv. re-edukačních zařízeních (*laoji-*

⁹⁸ Conroy 2018.

⁹⁹ ČTK 2018a.

¹⁰⁰ Human Rights Watch 1999.

ao), u starších a nemocných osob byl využíván domácí dohled rodiny¹⁰¹ doplňovaný návštěvami milicionářů (Noakes a Ford 2015). Tato korekční zařízení byla zřízena v roce 1955, původně složila jako koncentrační či pracovní tábory pro kontrarevolucionáře a jiné nežádoucí osoby. V 90. letech se rozšířila územní působnost systému i jeho legislativní rámec – byli zde drženi jak drogově závislí a prostitutky, tak disidenti z roku 1989, etnické skupiny toužící po získání autonomie jako např. Tibetané a Ujgurové, anebo stoupenci Falun Gongu (Weihsuan 2018).

V září 2000 Li Hongzhi zkritizoval Jiangovu formu vládnutí, která působila opresivně na praktikující Falun Gongu, i jeho samotného (Junpeng 2006). V listopadu v reakci na Liho výroky založila vláda neziskovou Čínskou asociaci proti sektářským praktikám (*China Anti-Cult Association, CACA*), jejímž cílem bylo veřejnost varovat před „zlými kulty“ a hlavně proti nim popudit – ačkoli se měla obecně stavět proti všem těmto společenstvím, jejím skutečným záměrem bylo rozdrtit pouze Falun Gong¹⁰² (Edelman a Richardson 2005). 23. ledna 2001, den před oslavami čínského nového roku, došlo na náměstí Tiananmen k incidentu, kdy se údajně pět praktikujících Falun Gongu polilo benzínem a demonstrativně zapálilo v pozici lotosového květu. Média po celé zemi ihned zaplavily drsné záběry z místa „hromadného sebeupálení“ i rozhovory s některými z popálených (Gutmann 2015). Praktikující celý incident předkládají jako hoax, protože sebevražda je Falun Gongem považována za zavrženíhodný čin zvyšující karmu jedince v jeho budoucím životě (Casil 2004). Strana se v tomto – i v mnoha jiných případech¹⁰³ – odvolávala na Liho slova, že se praktikující musí vzdát všech lidských připoutání včetně toho k tělesné schránce, čímž by mohl slabomyslné jedince dohnat ke spáchání sebevraždy (Bejesky 2005).

¹⁰¹ Blízký okruh lidí potom za převychovaného zodpovídal, a pokud tento „bývalý“ praktikující podlehl pokušení kultivace, byli i s nimi podrobeni odpovídajícímu trestu (Matas a Kilgour 2006, Yuezhi 2003). V některých převýchovných táborech jsou nastavené normy, kolik procent lidí má být „úspěšně“ převychováno. Kupříkladu ve městě Laodian muselo být 75 % praktikujících Falun Gongu převychováno a míra nežádoucích relapsů měla být udržována pod 8 % (Noakes a Ford 2015).

¹⁰² World Organization to Investigate the Persecution of Falun Gong 2012.

¹⁰³ V témže roce uveřejnila Čínská tisková agentura zprávu, v níž udává, že údajně 239 praktikujících Falun Gongu spáchalo sebevraždu nezávisle na sobě, a že toto „hnutí“ určitým způsobem zapříčinilo smrt celkem 1 660 lidí (Bejesky 2005).

Čím více se praktikující pokoušeli přesvědčit ČKS o apolitickém zaměření myšlenek Falun Gongu, tím více strana vnímala stoupence „hnutí“ jako politické soupeře (Junpeng 2006). Část praktikujících se mermomocí snažila událost z námětí Nebeského klidu uvést na pravou míru, a proto se rozhodla 5. května 2002 k odvážnému činu: podařilo se jí vyřadit z činnosti státní televizní síť v Changchunu a státní vysílání nahradit vlastním přibližně hodinovým přenosem, ve kterém byly podrobně rozebírány záběry¹⁰⁴ z policejního zásahu, který byl označen za pečlivě naplánovanou státní provokaci. Tento přenos se dostal přinejmenším k 300 tisícům domácností (Yuezhi 2003). Strážníci disidentské akce byli zatčeni a mučeni ve vězení. Nikdo z nich se nedostal na svobodu živý¹⁰⁵. V tomtéž roce soudy v ČLR poslaly 27 praktikujících do vězení k 4 až 20 letům odnětí svobody za podobné akty protistátního jednání (Lum 2006).

6.4 Persekuční mechanismy

Persekuční mechanismy využívané proti praktikujícím jsou dvojího typu: psychologické a fyzické. Mezi formy psychického nátlaku patří v první řadě znevážení sociálního statusu praktikujících. Lidé, kteří se nezřeknou praktikování Falun Gongu, bývají propouštěni ze zaměstnání (starším občanům nebývá vyplácen důchod¹⁰⁶), čímž ztrácí pravidelný příjem. Jejich byty jsou zabavovány a na koupi nových ubytovacích prostor nemají nárok – ve výsledku se z nich stávají ze společenského hlediska marginalizovanými lidmi žijícími v nevyhovujících podmínkách ulice.

Ti z praktikujících, kteří se snaží státní orgány ubezpečovat o tom, že Falun Gong není sektou a jeho aktivity jsou čistě filosofického charakteru, jsou posíláni do převýchovných táborů, kde jsou nuceni sledovat několikahodinové dokumenty zostuzující Mistra a jeho učení, anebo jsou podrobováni dlouhodobé spánkové deprivaci (Amnesty International 2013).

¹⁰⁴ Falun Dafa 2019.

¹⁰⁵ Gutmann 2015.

¹⁰⁶ Epoch Times 2017.

V některých případech jim bývají do žil vpravovány látky neznámého původu, které působí jako halucinogeny (Gutmann 2015). Věří se, že do roku 2005 přibližně třemi sty převýchovnými tábory prošlo zhruba 300 tisíc lidí a z nich pět až deset tisíc tvořili právě praktikující Falun Gongu¹⁰⁷ (Bejesky 2005). Po nástupu Xi Jinpinga (Si Ťin-pching) do prvního prezidentského funkčního období v roce 2013 byl kvůli nadužívání pojmu *laojiao* systém takticky přetransformován¹⁰⁸ a jednotlivá zařízení se přejmenovala na vězení a odvykací centra pro drogově závislé (Noakes a Ford 2015).

Fyzické násilí bývá využíváno při rozhánění demonstrací i ve vazebních věznicích. Mezi základní mučicí nástroje patří elektrické obušky, jimiž jsou uštěďřovány bolestivé rány na nejcitlivějších místech těla (Anon 2007?). Velmi oblíbenou trýznící metodou v kázeňských zařízeních je tzv. *nucené krmení*. Ta je aplikována na vězně podstupující protestní hladovění. Při nuceném krmení je vězňům zavedena trubička přes nosní či ústní dutinu až do žaludku a skrze ni jsou sem přiváděny různé koncentrované roztoky, horká voda, shnilé jídlo, lidská moč anebo exkrementy¹⁰⁹. Dozorci vězně pálili cigaretami a bili nejrůznějšími předměty, které se jim naskytly. Ženy praktikující Falun Gong se stávaly oběťmi sexuálního zneužívání dozorců, po čemž jim zůstaly nejen šrámy na těle, ale i na duši. Další fyzické tresty zahrnovaly setrvání v nepohodlných polohách po tak dlouhou dobu, dokud věznění neomdlévají bolestí, držení ve stísněných klecích anebo waterboarding. Tyto metody měly jediný cíl – donutit praktikující zřeknout se Falun Gongu a uznat jeho škodlivost.

V roce 2013 vymyslelo Ministerstvo spravedlnosti soutěžní klání pro občany zaměřené na zločiny páchané Falun Gongem, na jehož konci mohli zúčastnivší získat až pět tisíc jüanů. Policisté a pracovníci na odboru spravedlnosti tento kvíz museli podstupovat povinně s předem danou procentní kvótou úspěšnosti, jíž jednotlivá pracoviště měla splnit. Podobná opatření zahrnovaly i školy do svých osnov, čímž u dětí nízkého věku mohou vypěstovat xe-

¹⁰⁷ K 19. listopadu 2014 bylo v táborech na převýchovu prací po celé zemi (vyjma oblasti Tibetu) uvězněno 10 282 praktikujících (Weihsuan 2018).

¹⁰⁸ Ačkoli na 18. zasedání Ústředního výboru ČKS bylo ujednané zrušení systému (Amnesty International 2013).

¹⁰⁹ Asociace Falun Gong České republiky 2009.

nofobní nenávisť vůči určité skupině obyvatelstva tak, jako tomu bylo během kulturní revoluce u Rudých gard¹¹⁰ (Noakes a Ford 2015).

6.5 Ilegální odebírání orgánů

V květnu 2006 zástupci americké skupiny praktikujících tvrdili, že několik tisíc čínských praktikujících metody Falun Gong bylo posláno do 36 čínských koncentračních táborů. Kupříkladu v nemocnici Sujiatun (v jejímž podzemí se nachází stejnojmenný vyhlazovací tábor¹¹¹) podstoupily tři čtvrtiny z odhadovaných šesti tisíc vězňů svědomí násilné odejmutí orgánů, a aby nedošlo k odhalení nelegálního zásahu do břišní dutiny, byly jejich pozůstatky podrobeny kremaci (Lum 2006). V lednu následujícího roku publikovali kanadští obhájci lidských práv David Kilgour a David Matas zásadní zprávu *Krvavá sklizeň* (Bloody Harvest), v němž upozorňují na šokující realitu transplantačního byznysu v Číně¹¹². Z práce vyplývá několik aspektů, jež víceméně potvrzují vztah mezi odběrem orgánů a praktikujícími Falun Gongu. Za nejvíce relevantní lze považovat následující tři:

1. Rozsáhlá korupce straníků tažená zahraniční poptávkou po orgánech¹¹³ vytváří z neetického byznysu s orgány výnosný obchod s nulovou transparentností, jenž je sám o sobě protizákonnou aktivitou.
2. Disproporčně krátké čekací lhůty na transplantaci vhodného orgánu naznačují, že v čínském prostředí existuje téměř neomezený přístup k potenciálním dárčům, nemůže se tedy jednat výhradně o osoby zemřelé. Zdrojem orgánů jsou nepopíratelně zdraví¹¹⁴

¹¹⁰ Viz. Obr. 4.

¹¹¹ Conscience Bell 2006.

¹¹² Mezi odebírané orgány se řadí ledviny, játra, plíce, srdce a rohovky (Kilgour a Matas 2007).

¹¹³ Boseley 2006.

¹¹⁴ V pracovních táborech, věznicích a záchytných centrech se praktikujícím provádí randomizované krevní testy, jejichž záměrem je zjištění krevního typu a zdravotního stavu prohlíženého, který by byl vhodný pro absolvování dárcovské transplantace (Kilgour a Matas 2007).

a režimu nevyhovující vězni s téměř žádnými právy, kteří s procedurou nesouhlasili¹¹⁵ (pozn. v Číně platí tzv. opt-out systém¹¹⁶).

3. Budoucí recipient orgánu nemusí podstupovat zdlouhavá lékařská vyšetření, nýbrž mu stačí, aby sdělil příslušnému lékařskému zařízení svoji krevní skupinu – o zbytek se postarají do Číny ve velkém importované imunosupresivní medikamenty, které potlačují nežádoucí imunitní reakce organismu recipienta (Kilgour a Matas 2007).

V roce 2007 vydala Státní rada ČLR nařízení, podle kterého musí lidé, kteří se chtějí stát dárci orgánů, poskytnout písemný souhlas se zákrokem. Na osmnáctém zasedání Ústředního výboru ČKS vláda oznámila, že od 1. ledna 2015 přestane získávat orgány od popravených vězňů, zajistí osvětu v oblasti dobrovolného dárceství a zamezí černému trhu s orgány (Huang 2017). O reálném dodržování předpisů v současné době pochybuje velká část renomovaných akademiků zabývajících se bioetikou, kteří poukazují na nesrovnalosti v datech uváděných vládou a počty transplantací provedených odbornými klinikami¹¹⁷.

¹¹⁵ Čínská společnost je do značné míry formována konfuciánskou filosofií, jejíž pohled na smrt de facto modeloval buddhistický koncept reinkarnace. Ta si vyžaduje, aby tělo zemřelého zůstalo neporušené a bylo ponecháno jako schránka pro další duši, proto většina Číňanů s dárceství orgánů nesouhlasí. Jakým způsobem si tedy vysvětlit nadměrný převis donorů orgánů? Jako jedno z možných vysvětlení se jeví odlišné chápání smrti v lékařské i filosofické terminologii. Bártlová (2005) smrt popisuje jako mezní situaci života, kdy organismus pozbyl všech základních životních funkcí (tzv. „mozková smrt“). Východní filosofie ovšem exitem rozumí až „smrt srdeční“, po níž by tělo mělo patřit rodině, která tělo příbuzného pochová. V případě politických vězňů je realita jiná – o smrti praktikujících Falun Gongu rodina v zásadě zpravována nebývá a těla jejich příbuzných bývají zpopelněna. I přes takovéto praktiky nepřestávají popravčí ctít tradice konfuciánství, které v daném kontextu vyznívají bizardně až tragikomicky. Gutmann (2015) totiž odkrývá doznání osob, jež se určitým způsobem podílely na popravách disidentů (nejčastěji jako lékaři-chirurgové). Tito svědci vypovídali, že předvedení perzekuovaní byli „znetcivěni“ ránou ze střelné zbraně do pravé části hrudi (jiná anestetizující látka na ně ve velkém množství případů nebyla vůbec použita), čímž nebylo zasaženo srdce a nebyla tak porušena základní podmínka konfuciánského vnímání posmrtného života (orgány byly vyjmuty zaživa). V současné době ovšem dochází k markantnímu nárůstu orgánových transplantací i od lidí postižených mozkovou smrtí (Wu et al. 2018).

¹¹⁶ Opt-out systém je založen na předpokládaném nesouhlasu, kdy orgány zesnulých mohou být využity k transplantaci pouze prostřednictvím písemného souhlasu dotyčného (Zhang et al. 2011).

¹¹⁷ Davey 2006.

7 Vnímání problému Falun Gongu v mezinárodních vztazích

Ačkoli se Čína v roce 1948 zavázala dodržovat Všeobecnou deklaraci lidských práv, nikdy se úmluvou příliš neomezovala. Janice Casil (2004) potvrzuje, že ČLR porušuje články 5 (právo na ochranu před mučením a ponižováním), 9, 10 a 11 (právo na legální průběh trestního řízení a presumpci nevinu), 18 a 19 (právo na svobodu myšlení, vyznání a projevu) a 20 (právo na pokojné shromažďování). Z pohledu mezinárodního práva komunistický režim záměrně zneužívá své síly proti určité skupině obyvatelstva, aby ji částečně nebo úplně zničil, čímž se prakticky dopouští genocidy¹¹⁸ (Bejesky 2005). Cheung et al. (2018) tento fenomén popisují jako nejdéle trvající čínskou „studenou genocidu“¹¹⁹ za posledního půlstoletí. Její průměrná délka se většinou pohybuje okolo pěti let – represe proti praktikujícím Falun Gongu však svým trváním přesahuje téměř dvě dekády¹²⁰. Nicméně krutost projevovaná vůči Falun Gongu není v čínském kontextu ničím neobvyklým¹²¹.

Mezinárodní přesah si problematika Falun Gongu získala díky kontroverzním výstavám *Real Bodies* a *Body Worlds*. Tyto putovní expozice se již od svého zahájení vypořádávaly nejen s pozitivními ohlasy studentů lékařských oborů ale i negativní kritikou návštěvníků. Obě expozice zprostředkovávaly ojedinělý pohled na skutečná lidská těla uchovaná po smrti plastinací, speciální technikou konzervace vytvořenou Guntherem von Hagensem (Gutmann 2015). Kontroverzi vzbuzoval mimo jiné i neznámý původ těl, která dle vyjádření zástupců výstavy „pochází od lidí žijících v Číně, již zemřeli přirozenou smrtí a svá těla věnovali vědě“¹²². Hong Jin Sui, profesor anatomie na lékařské univerzitě v Dalianu, který se na procesu

¹¹⁸ Ačkoli se Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocidia (1948) ve svém druhém článku zmiňuje o činech, které jsou rozuměny genocidou, není zde žádná zmínka o pronásledování lidí patřících ke kultivační praxi. Teoretické zakotvení této specifické identifikace v Úmluvě bylo opomenuto, což znesnadňuje zasazení násilných činů Strany vůči „hnutí“ Falun Gongu do kontextu genocidy (byť by ji bylo možné chápat jako genocidium z náboženských důvodů).

¹¹⁹ Cold genocide (tzv. „studená“ nebo „pozvolná genocida“) v případě Falun Gongu představuje zaprvé multi-dimensionální proces, při němž se eradikační kampaň zaměřuje na likvidaci praktikujících mnoha různými způsoby (z kulturního, ekonomického a politického hlediska), a zadruhé je pro zahraniční subjekty složitější se o této kampani dozvědět, protože není tolik viditelná a je jí umožněno trvat delší dobu (Cheung et al. 2018).

¹²⁰ Do roku 2019 (pozn. autorky).

¹²¹ Hoffman 2019.

¹²² Premier Exhibitions 2014.

plastinace v Číně podílel, tvrdí, že těla byla dodávána z městské márnice, která je získala na základě legálního postupu¹²³. Jak ovšem takový legální postup vypadá, není známo. Obhájci lidských práv a svobod v této souvislosti upozorňují na fakt, že Dalian je epicentrem perzekuce vězňů svědomí a tudíž existuje vysoká pravděpodobnost, že mezi vystavovanými exponáty jsou těla popravených praktikujících Falun Gongu¹²⁴.

Na území Kanady a Spojených států amerických se díky globalizaci a četné čínské imigraci vytvořila diaspora praktikujících, kteří se naléhali na činné státní orgány, aby jim dopomohli sjednat nápravu vzniklého bezpráví v ČLR. Kanadský podvýbor pro otázky mezinárodních lidských práv v roce 2014 vydal rezoluci vyzývající k ukončení nedobrovolného odběru orgánů vězňům svědomí a kanadským občanům doporučuje za žádnou cenu se neparticipovat na neetickém transplantačním byznysu ČLR¹²⁵. Kongres Spojených států amerických vydalo hned několik klíčových rezolucí upozorňující na poměry, s nimiž se potýkají praktikující Falun Gongu v Číně. V rezoluci č. 218 z roku 1999 vyzývá vládu USA, aby zaujala pohrdavý postoj vůči čínské anti-falungové kampani¹²⁶. V roce 2002 Kongres v rezoluci č. 188 již nenabádal jen americké vládní činitele, ale i čínské „zákonodárce“ ke změně direktivního chování vůči praktikujícím¹²⁷. Rezoluce č. 304 z roku 2004 vyzývá i tehdejšího amerického prezidenta, aby navázal užší spolupráci s lidsko-právními aktivisty a postuloval nápravu čínské politiky útisku¹²⁸. O šest let později Kongres v rezoluci č. 605 vyzývá čínské vládní představitele ke zrušení Úřadu 610, re-edukačních center a jejich činností a k okamžitému propuštění vězňů svědomí¹²⁹. Poslední významná rezoluce, č. 343, byla schválena v roce

¹²³ Pallin 2018.

¹²⁴ Smithies 2018.

¹²⁵ House of Commons Canada 2014.

¹²⁶ Congress.gov 1999.

¹²⁷ Congress.gov 2002.

¹²⁸ Congress.gov 2004.

¹²⁹ Congress.gov 2010.

2016 a odsuzuje vynucovaný odběr orgánů vězňům svědomí a požaduje po Číně, aby umožnila nezávislé vyšetřování v této oblasti¹³⁰.

Rok před XXIX. letními olympijskými hrami v Pekingu, které se uskutečnily v roce 2008, nabízela ČKS 500 tisíc jüanů tomu, kdo podá místním úřadům informace vedoucí k dopadení praktikujících, kteří by chtěli narušit hladký průběh sportovního klání (Noakes a Ford 2015). Důvod byl více než zřejmý – kdykoli praktikující vycítili možnost připomenout světovým médiím, jak je s nimi nelítostně zacházeno, využili jí¹³¹. A olympijské hry skýtaly šanci vyzdvihnout porušování práv hned několika skupinám obyvatelstva, s nimiž ČKS nevychází.

V kauze Falun Gong versus ČKS měl mezinárodně-politický dopad také pokus o zásah v rámci španělské národní justice. V roce 2009 obvinil představitel španělského národního soudu Ismael Moreno pět vrcholných představitelů ČKS¹³² ze zapojení do zločinů páchaných na praktikujících Falun Gongu. Tyto zločiny byly shledány dle mezinárodně trestně-právní charakteristiky „zločiny proti lidskosti a genocidou“ a obviněným byly vyměřeny tresty v délce trvání nad 20 let odnětí svobody¹³³. Soudce Moreno k tomuto závěru dospěl na základě informací předložených organizacemi Amnesty International, Human Rights Watch a Komisí OSN pro lidská práva a minimálně sedmi dalších výpovědí přímých obětí násilí¹³⁴. Na začátku roku 2014 ovšem přijal španělský parlament zákon, který zmenšuje pravomoc soudů ve věci zahraničních aktérů obviněných ze zločinů proti lidskosti a genocidy se speciální doložkou zaměřenou na čínské prostředí – v případě obvinění proti bývalým čínským komunistickým leaderům se vyšetření zastavuje a veškeré zatykače vydané proti nim pozbývají platnost¹³⁵.

¹³⁰ Congress.gov 2016.

¹³¹ Refugee Review Tribunal Australia 2009.

¹³² Mezi obviněné se řadí Jiang Zemin, bývalý ministr obchodu Bo Xilai, Luo Gan, Wu Guanzheng a Jia Qinglin.

¹³³ Falun Dafa 2009a.

¹³⁴ El Mundo 2009.

¹³⁵ Trial International 2016.

Evropský parlament v roce 2013 vydal usnesení o nedobrovolném odebrání orgánů v Číně, na základě zprávy Davida Kilgoura a Davida Matase, v němž se mimoto velice pohoršuje nad volbou Valného shromáždění OSN, které paradoxně umožnila ČLR stát po tři roky v čele Rady OSN pro lidská práva¹³⁶.

V České republice uspořádal 19. listopadu 2018 Výbor pro vzdělání, vědu, kulturu a lidská práva a petice veřejné slyšení k petici „Za ukončení genocidy praktikujících Falun Gong páchané čínským režimem“, kterou podpořilo více než 38 tisíc lidí¹³⁷. U kulatého stolu v poslanecké sněmovně sešli experti z oblasti porušování lidských práv v Číně již 21. června¹³⁸ – den poté, co se před čínskou ambasádou v Praze odhodlalo k tichému protestu proti pronásledování „hnutí“ a organizovanému obchodu s orgány vězňů svědomí¹³⁹.

Pro obhajobu praktikujících Falun Gongu bylo vytvořeno několik nevládních mezinárodních organizací. Nejdůležitějšími jsou Světová organizace pro vyšetřování persekuce Falun Gongu (*World Organization to Investigate the Persecution of Falun Gong*, WOIPFG) a Lékaři proti nucenému odběru orgánů (*Doctors Against Forced Organ Harvesting*, DAFOH). WOIPFG byl založen v roce 2003 v New Yorku a jejím posláním je vyšetřovat zločiny páchané státními orgány na praktikujících a řádné předvedení reprezentantů kriminálních činů před soud¹⁴⁰. DAFOH byl založen v roce 2007 v reakci na Kilgour-Matasovu zprávu a zprostředkovává lékařské komunitě i veřejnosti nezaujatý pohled na neetické odebrání orgánů¹⁴¹. DAFOH byl v roce 2016 nominován za desetileté úsilí ve zvyšování povědomí o nezákonných transplantacích na Nobelovu cenu míru, udělena mu však nebyla¹⁴².

¹³⁶ Evropský parlament 2013.

¹³⁷ Senát Parlamentu České Republiky 2018.

¹³⁸ Kajínek 2018.

¹³⁹ ČTK 2018b.

¹⁴⁰ World Organization to Investigate the Persecution of Falun Gong 2019.

¹⁴¹ DAFOH 2015.

¹⁴² DAFOH 2016.

Po silných slova ale nenásledují téměř žádné činy. Ve většině případů jsou vydávány jen právně nezávazné rezoluce nevládních organizací, které mají reálně na budoucí jednání ČLR prakticky nulový dopad. Vlády jednotlivých států a mezinárodní organizace se problematice perzekuce menšinových skupin v Číně zcela vyhýbají, zjevně z pragmatických důvodů: jen malé množství politiků by bylo ochotno riskovat kvůli této problematice zhoršení obchodních vztahů s jednou z největších světových ekonomik.

8 Závěr

Falun Gong představuje kultivační metodu vycházející z dříve vyvinutých filosofických systémů, které obohacuje novými myšlenkami. Často se ve spojitosti s touto metodou mluví o hnutí, což je poněkud zavádějící. Praktikující se nikdy nepovažovali za členy hnutí, ačkoli komunistická strana o detailní organizovanosti a podvratné náplni aktivit jednotlivých praktikujících nikdy nepochybovala. Je nesporné, že Výzkumná společnost pro Falun Dafa a nižší správní jednotky asociace skutečně existovaly, nicméně jejich hlavním úkolem byla organizace seminářů a distribuce propagačních materiálů Falun Gongu, nikoli bezbřezná manipulace stoupenců metody a koordinace protestních aktivit, které probíhali po jejím formálním zániku.

Falun Gong taktéž nelze zcela jednoznačně označit sektou kvůli již zmíněné nejednotnosti definice toho, co si pod označením Falun Gong aktéři představí. Komunistická strana Falun Gong pokládá za nebezpečný kult a oficiálně jej v roce 1999 prohlásila za ilegální sektu, čímž legitimizuje své represivní kroky vůči němu. Zákazem kultivace strana si chtěla egoisticky dodat pocit síly a nezměrné moci nad všemi lidmi v zemi – důvodem k zákazu byl nejen vysoký počet praktikujících, ale i strach, že tito lidé budou v souladu s přejatými morálními zásadami klást požadavky na změnu socialistického zřízení. Jelikož práce zachycuje tematiku spíše s příklonem ke zdrojům Falun Gongu, neboť Čína nepatří k zemím dodržujícím Všeobecnou deklaraci lidských práv a v tomto případě tomu bezesporu není jinak.

Kilgour a Matas, Gutmann a další významní obhájci lidských práv dokázali, že v ČLR dochází k nehumánnímu zacházení s lidmi, kteří praktikují Falun Gong. Mezi nejčastější trýznící nástroje patří elektrické obušky, jimiž je vybavená čínská policie. V roce 2006 se vynořila šokující pravda o rozsáhlém ilegálním odebírání orgánů vězňům svědomí.

Ačkoli se o pronásledování Falun Gongu příliš nemluví, jedná se o nejdéle vleklou genocidu za posledních padesát let. Případy praktikujících, kteří podstoupili „léčebnou kúru“ v převýchovných táborech nebo byli sankcionováni policií, bývají pravidelně prošetřovány na mezinárodních lidsko-právních plénech. Zapojení subjektů mezinárodního práva nebo i jednotlivých vlád států do řešení situace praktikujících může komunistický režim vnímat jako životu ohrožující postoj, který i zdravé jedince snadno dovede k radikálním a logiku popírajícím zákrokům. Postup čínské vlády vůči Falun Gongu dokazuje, že komunistická strana nemá

k násilí páchaném na nepříteli daleko, což se potvrzuje i v pronásledování některých dalších náboženských a etnických minorit, pokud je pokládá za ohrožení.

Domnívám se, že vliv ČLR na zahraniční podporovatele je daleko větší, než se má za to, že je a státy si nechtějí znepřátelit ekonomicky výrazného partnera. Zbývá jen doufat, že svědomí vlád a pocit etické zodpovědnosti zvítězí nad atraktivní vizí ekonomických zisků.

Seznam použité literatury

- ADAMS, Ryan J. T. 2013. Falun Dafa/Falun Gong. *Chinese America: History and Perspectives*. Annual 2013, 3-8.
- AMERICAN SOCIOLOGICAL ASSOCIATION. 2016. Politicizing Spirituality: State-Society Relations in China through the Case of Falun Gong. *Conference Papers*. 1-24.
- AMNESTY INTERNATIONAL. *Changing the soup but not the medicine?: Abolishing re-education through labour in China*. Londýn, Amnesty International Publications, 2013.
- ANON. *Falun Gong: stručná historie pronásledování*. 1. vydání. Pardubice: Theo, [2007?]. ISBN 978-80-904009-0-0.
- ASOCIACE FALUN GONG ČESKÉ REPUBLIKY. *Metody mučení uplatňované v Číně* [online]. 2009 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.falungong.cz/situace-v-cine/detaily-z-pronasledovani/metody-muceni/>.
- ASOCIACE FALUN GONG ČESKÉ REPUBLIKY. *O Falun Gongu* [online]. 2015 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.falungong.cz/o-falun-gongu/o-falun-gongu/>.
- ASOCIACE FALUN GONG ČESKÉ REPUBLIKY. *Světová uznání a ocenění Falun Gongu* [online]. 2015-2019 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.falungong.cz/o-falun-gongu/uznani-a-oceneni/>.
- BÁRTLOVÁ, Sylva. *Sociologie medicíny a zdravotnictví*. 6. vydání. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1197-4.
- BEJESKY, Robert. 2005. United States obligations under international law and the Falun Gong vs. Jiang Zemin lawsuit: A justified reaction to a threat to public security or genocide? You decide. *University of California*, 11 (2), 295-342. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://jilp.law.ucdavis.edu/issues/volume-11-2/Bejesky.pdf>.
- BOSELEY, Sarah. The Guardian. *UK transplant patients go to China for organs from executed prisoners* [online]. 2006 [cit. 2019-21-03]. Dostupné <https://www.theguardian.com/uk/2006/apr/20/health.china>.
- CALLICK, Rowan. *Čas strany aneb kdo a jak řídí Čínu*. 1. vydání. Praha: Mladá fronta, 2015. ISBN 978-80-204-3137-0.
- CASIL, Janice. 2004. Falun Gong and China's human rights violations. *Peace Review*. 16(2), 225-230.
- CONGRESS.GOV. *H.Res.188 – Expressing the sense of Congress that the Government of the People's Republic of China should cease its persecution of Falun Gong practitioners* [online]. 2002 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/107th-congress/house-concurrent-resolution/188>.
- CONGRESS.GOV. *H.Res.218 – Expressing the sense of the Congress that the Government of the People's Republic of China should stop its persecution of Falun Gong practitioners* [online].

- 1999 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/106th-congress/house-concurrent-resolution/218>.
- CONGRESS.GOV. *H.Res.304 – Expressing the sense of Congress regarding oppression by the Government of the People's Republic of China of Falun Gong in the United States and in China* [online]. 2004 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/108th-congress/house-concurrent-resolution/304>.
- CONGRESS.GOV. *H.Res.343 – Expressing concern regarding persistent and credible reports of systematic, state-sanctioned organ harvesting from non-consenting prisoners of conscience in the People's Republic of China, including from large numbers of Falun Gong practitioners and members of other religious and ethnic minority groups* [online]. 2016 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/114th-congress/house-resolution/343>.
- CONGRESS.GOV. *H.Res.605 – 111th Congress – Recognizing the continued persecution of Falun Gong practitioners in China on the 11th anniversary of the Chinese Communist Party campaign to suppress the Falun Gong spiritual movement and calling for an immediate end to the campaign to persecute, intimidate, imprison, and torture Falun Gong practitioners* [online]. 2010 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.congress.gov/bill/111th-congress/house-resolution/605/text>.
- CONROY, J Oliver. *The Guardian. An apocalyptic cult, 900 dead: remembering the Jonestown massacre, 40 years on* [online]. 2018 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.theguardian.com/world/2018/nov/17/an-apocalyptic-cult-900-dead-remembering-the-jonestown-massacre-40-years-on>.
- CONSCIENCE BELL. 2006. *Sujiatun Death Camp: Putting Conscience On Trial*. 1, 1-4.
- CONSULATE-GENERAL OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA IN CHICAGO. *Falun Gong ruined me and many others* [online]. 2009 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.chinaconsulatechicago.org/eng/zt/z83/t623726.htm>.
- ČTK. *Čína ruší politiku jednoho dítěte, rodiny budou mít nově povoleny dvě* [online]. 2015 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/cina-rusi-politiku-jednoho-ditete-rodiny-budou-mit-nove-povoleny-dve_201510291515_vkourimsky.
- ČTK. *Japonsko popravilo vůdce sekty zodpovědné za útok sarinem v tokijském metru* [online]. 2018a [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/japonsko-sarin-metro-poprava-asahara_1807060656_ako.
- ČTK. *Průznivci Fa-lun-kung protestovali před čínským velvyslanectvím* [online]. 2018b [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/priznivci-fa-lun-kung-protestovali-pred-cinsky-m-velvyslanectvim/1644491>.
- DAFOH. *DAFOH Receives Nomination for 2016 Nobel Peace Prize* [online]. 2016 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://dafoh.org/dafoh-receives-nomination-for-2016-nobel-peace-prize/>.

- DAFOH. *Providing Leadership in Ending Forced Organ Harvesting* [online]. 2015 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://dafoh.org/wp-content/uploads/DAFOH-Brochure-July-2015.pdf>.
- DAVEY, Melissa. The Guardian. *Call for retraction of 400 scientific papers amid fears organs came from Chinese prisoners* [online]. 2006 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.theguardian.com/science/2019/feb/06/call-for-retraction-of-400-scientific-papers-amid-fears-organs-came-from-chinese-prisoners>.
- DRBOHLAV, Andrej. *Psychologie masových vražd: příběhy temné duše a nemocné společnosti*. 1. vydání. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-802-4755-991.
- EDELMAN, Bryan a James T. RICHARDSON. 2005. Imposed Limitations on Freedom of Religion in China and the Margin of Appreciation Doctrine: A Legal Analysis of the Crackdown on the Falun Gong and Other “Evil Cults”. *Journal of Church and State*, 47 (2), 243-267.
- EL MUNDO. *La Audiencia pide interrogar al ex presidente chino Jiang por genocidio* [online]. 2009 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.elmundo.es/elmundo/2009/11/14/espana/1258230601.html>.
- EMBASSY OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA IN THE CZECH REPUBLIC. *Kacířská sekta Falun Gong - oklamující svět a ničící životy* [online]. 2004 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.chinaembassy.cz/cze/rdzt/jpflg/t130105.htm>.
- EMBASSY OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA IN THE UNITED STATES OF AMERICA. *The Ban of Falun Gong Is at People's Will*. 2003 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.china-embassy.org/eng/zt/ppflg/t36589.htm>.
- EPOCH TIMES. *Devět komentářů ke komunistické straně: můj zápas jako advokáta s největším komunistickým státem světa*. 1. vydání. Třebíč: Lidská práva bez hranic, 2017. ISBN 978-80-906750-0-1.
- EUROPEAN PARLIAMENT, Committee on Foreign Affairs, Human Rights, Common Security and Defence Policy. *Subject: Sakharov prize 2001* [online]. 2001 [cit. 2019-21-03]. Dostupný z <http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/committees/afet/20011002/444750EN.pdf>.
- EUROPEAN PARLIAMENT. Committee on Foreign Affairs, Human Rights, Common Security and Defence Policy. *Subject: Sakharov prize 2001* [online]. 2001 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/committees/afet/20011002/444750EN.pdf>.
- EVROPSKÝ PARLAMENT. *Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. prosince 2013 o nedobrovolném odebírání orgánů v Číně* [online]. 2013 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0603+0+DOC+XML+V0//CS>.
- FALUN DAFA INFORMATION CENTER. *Run up to the persecution* [online]. Datum neuvedeno [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://en.faluninfo.eu/background/pers_timeline.

- FALUN DAFA INFORMATION CENTER. Torture. *Key statistics related to Falun Gong* [online]. 2015 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://en.faluninfo.eu/2015/10/26/key-statistics-related-to-falun-gong>.
- FALUN DAFA. *FDI: Spanish Court Indicts Top Communist Party Officials for Torture, Genocide of Falun Gong* [online]. 2009a [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://en.minghui.org/html/articles/2009/11/20/112508.html>.
- FALUN DAFA. *Find Your Local Contacts* [online]. 2009 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://en.falundafa.org/falun-dafa-global-contacts.html>.
- FALUN DAFA. *Self-Immolation Hoax on Tiananmen Square* [online]. 2019 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://en.minghui.org/cc/88/#>.
- FALUN GONG HUMAN RIGHTS WORKING GROUP. *Cultivation-Exercise and Chinese Culture* [online]. 2003 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.falunhr.org/index.php?option=content&task=view&id=394&Itemid=0>.
- GAO, Zhisheng. *Za Čínu spravedlivější: Můj zápas jako advokáta s největším komunistickým státem světa*. 1. vydání. Krásná Lípa: Marek Belza, 2001. ISBN 978-80-87116-16-6.
- GLOBAL COMMUNICATIONS ASSOCIATION 2009. Falun Gong: Timeline: Spread of Falun Gong. *Chinascopes*. 29-31.
- GREENLEE, Michael J. 2006. A King Who Devours His People: Jiang Zemin and the Falun Gong Crackdown: A Bibliography. *International Journal of Legal Information*, 34 (3), 555-584. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://scholarship.law.cornell.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1074&context=ijli>.
- GUTMANN, Ethan. *Jatka: masové vraždy, odebírání orgánů a čínské řešení problémů s disidenty*. 1. vydání. Brno: CPress, 2015. ISBN 978-80-264-0893-2.
- HANCOCK, Bill. 1999. China's internal war with the Falun Gong sect spills onto internet. *Computers and Security*, 18 (6), 464-465.
- HARPER, Douglas. *Online Etymology Dictionary* [online]. 2010 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.dictionary.com/browse/swastika?s=t>.
- HOFFMAN, Samantha. Foreign Policy. *The Chinese Communist Party Always Needs An Enemy*. 2019 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://foreignpolicy.com/2019/01/24/the-chinese-communist-party-always-needs-an-enemy/>.
- HONGYAN, Xiao. 2001. Falun Gong and the Ideological Crisis of the Chinese Communist Party: Marxist Atheism vs. Vulgar Theism. *East Asia*, 19 (1-2), 123-143.
- HOUSE OF COMMONS CANADA. SDIR Committee Meeting [online]. 2014 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.ourcommons.ca/DocumentViewer/en/41-2/SDIR/meeting-43/minutes>.

- HUANG, Jiefu. 2017. The "Chinese Mode" of organ donation and transplantation. *Hepatobiliary Surgery and Nutrition* 6 (4), 212-214. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5554773/>.
- HUMAN RIGHTS WATCH. *China Uses "Rule of Law" to Justify Falun Gong Crackdown* [online]. 1999 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.hrw.org/news/1999/11/09/china-uses-rule-law-justify-falun-gong-crackdown>.
- CHEUNG, Maria, Torsten TREY, David MATAS a Richard AN. 2018. Cold Genocide: Falun Gong in China. *Genocide Studies and Prevention: An International Journal*. 12 (1), 36-62. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://scholarcommons.usf.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=1513&context=gsp>.
- CHU, Joe H. K. Risk of Qigong. *Complementary and Alternative Healing University* [online]. 2013 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z http://alternativehealing.org/risks_of_qigong.htm.
- IRONS, Edward. 2003. Falun Gong and the Sectarian Religion Paradigm. *Nova Religio: The Journal of Alternative and Emergent Religions*, 6 (2), 244-262.
- IXITIXEL. *Wikipedie* [online]. [cit. 2019-21-3]. Dostupný na https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/d/db/Falun_Gong_Logo.svg/485px-Falun_Gong_Logo.svg.png
- JUNKER, Andrew. 2014. Follower Agency and Charismatic Mobilization in Falun Gong. *Sociology of Religion*. 75 (3), 418-441. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://www.researchgate.net/publication/275134350_Follower_Agency_and_Charismatic_Mobilization_in_Falun_Gong.
- JUNPENG, Li. 2006. How Did Falun Gong Become a Political Movement? *Conference papers*. Montreal: American Sociological Association, 1-22.
- KAJÍNEK, Milan. The Epoch Times. *Poslanecká sněmovna: Jednání o petici za ukončení genocidy Falun Gongu páchané čínským režimem* [online]. 2018 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.epochtimes.cz/2018062324262/Poslanecka-snemovna-Jednani-o-petici-za-ukonceni-genocidy-Falun-Gongu-pachane-cinskym-rezimem.html>.
- KILGOUR, David a David MATAS. 2007. *Krvavá sklizeň: Doplněná zpráva o obviněních z odebírání orgánů praktikujícím Falun Gongu v Číně*.
- LAMBERT, Tony. 2001. The Present Religious Policy of the Chinese Communist Party. *Religion, State and Society*. 29 (2), 121-129.
- LANGONE, Michael D. 2007. The PRC and Falun Gong. *Cultic Studies Review*. 6 (3), 235-285. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.icsahome.com/articles/the-prc-and-falun-gong-langone>.
- LI, Hongzhi. Falun Dafa. *Lecture in Sydney* [online]. 1996b [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://falundafa.org/eng/eng/lectures/1996L.html>.
- LI, Hongzhi. *Falun Gong: Qigong Kola Zákona*. 3. vydání. Praha: Vodnář, 2016. ISBN 978-80-7439-106-4.

- LI, Hongzhi. *Velká Cesta k Dověšení Falun Dafa: Pohyby jsou doplňkovými prostředky k dosažení Dověšení*. 1996a. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z http://cs.falundafa.org/literatura/velkacesta_cz.pdf.
- LI, Hongzhi. *Zhuan Falun: Otáčení Kolem Zákona*. 1. vydání. Praha: Vodnář, 2006. ISBN 80-86226-62-0. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z http://cs.falundafa.org/literatura/zhuan_falun_2015.html.
- LUM, Thomas. 2006. China and Falun Gong. *CRS Report for Congress*. United States Congressional Research Service. 1-13 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.justice.gov/sites/default/files/eoir/legacy/2013/06/13/China%20and%20Falun%20Gong.pdf>.
- M. E. SHARPE ed. 1999a. Brief Biography of Li Hongzhi. *Chinese Law and Government*, 32 (6), 14-23.
- M. E. SHARPE ed. 1999b. Truth about Whether Falun Gong Has an Organization. *Chinese Law and Government*. 32 (6), 62-68.
- MERRIAM-WEBSTER. *Definition of psychosomatic* [online]. 2019. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.merriam-webster.com/dictionary/psychosomatic>.
- MING PAO NEWS. *The technique is strong and the quality is so rough that the "green dam" can rest* [online]. 2009 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://web.archive.org/web/20090627194803/http://hk.news.yahoo.com/article/090623/4/cujx.html>.
- MULLINS-OWENS, Heather, 2015. Inequities in Chinese Health Services: An Overview of the Recent History of Chinese Health Care and Recommendations for Reform. *SAGE journals* [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/2158244015575187>.
- NEŠPOR, Zdeněk R., David VÁCLAVÍK, Iva DOLEŽALOVÁ, Eleonóra HAMAR, Dana HAMPLOVÁ, Olga NEŠPOROVÁ a Jiří VEČERNÍK. *Průručka sociologie náboženství*. 1. vydání. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2008. ISBN 978-80-86429-92-2
- NOAKES, Stephen a Caylan FORD. 2015. Managing Political Opposition Groups in China: Explaining the Continuing AntiFalun Gong Campaign. *The China Quarterly*. 223, 658-679.
- OWNBY, David. 2008b. In Search of Charisma: The Falun Gong Diaspora. *Nova Religio: The Journal of Alternative and Emergent Religions*. 12 (2), 106-120.
- OWNBY, David. *Falun Gong and the future China*. 1. vydání. New York: Oxford University Press, 2008a. ISBN 978-0-19-973853-3.
- PALLIN, Megan. News.com.au. *'Real Bodies: The Exhibition', controversy about 'disturbing' origins of corpses* [online]. 2018 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.news.com.au/technology/science/human-body/real-bodies-the-exhibition-controversy-about-disturbing-origins-of-corpse/news-story/fb3e9d7702cfdbb1bba171b87df9ca32>.
- PALMER, David A. 2003. Modernity and Millennialism in China: Qigong and the Birth of Falun Gong. *Asian Anthropology*. 1 (2), 79-110. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.922.4331&rep=rep1&type=pdf>.

- PALMER, David A. *Qigong fever: body, science, and utopia in China*. 1. vydání. New York: Columbia University Press, 2007. ISBN 978-0-231-14066-9.
- PORTER, Noah. 2003. Falun Gong in the United States: An Ethnographic Study. *Graduate Theses and Dissertation*. University of South Florida: Scholar Commons. 1-288 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://scholarcommons.usf.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=https://www.google.com/&httpsredir=1&article=2450&context=etd> .
- PREMIER EXHIBITIONS. *Bodies, the exhibition : Frequently Asked Questions* [online]. 2014 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.premierexhibitions.com/exhibitions/4/4/bodies-exhibition/frequently-asked-questions>.
- RAHN, Patsy. 2000. The Falun Gong: Beyond the Headlines. *Cultic Studies Journal*. 17, 166-186. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.icsahome.com/articles/the-falun-gong--beyond-the-headlines-rahn-csj-17-2000>.
- REFUGEE REVIEW TRIBUNAL AUSTRALIA. *RRT Research Response* [online]. 2009 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.refworld.org/pdfid/4b6fe1b7d.pdf>.
- SANGHVI, Saurabh. 2001. Crouching Tiger: Falun Gong Rising. *Harvard International Review*. 23 (3), 7-9.
- SENÁT PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY. 19. 11. 2018 – *Veřejné slyšení VVVK k petici „Za ukončení genocidy praktikujících Falun Gong páchané čínským režimem“* [online]. 2018 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://www.senat.cz/cinnost/galerie.php?ke_dni=30.12.2018&O=12&aid=23722.
- SHAKESPEARE, William. *Tragédie*. 2. vydání. Praha: Československý spisovatel, 2012. ISBN 978-80-87391-47-1.
- SISYFOS: Český klub skeptiků [online]. 2007 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.sisyfos.cz/clanek/1048-falun-gong>.
- SMITHIES, John. The Epoch Times. „*Bodies“ – těla vystavená ve Velké Británii mohou pocházet od vězňů svědomí z Číny* [online]. 2018 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.epochtimes.cz/2018080924339/Bodies-tela-vystavena-ve-Velke-Britanii-mohou-pochazet-od-veznu-svedomi.html>.
- ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Malý přehled náboženství*. 1. vydání. Tišnov: SURSUM, 1992. ISBN 80-04-26123-X.
- THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA. Document 19: The Basic Viewpoint on the Religious Question During Our Country's Socialist Period. [online]. 1989 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.religlaw.org/content/religlaw/documents/doc19relig1982.htm>.
- THE WORLD BANK. Data. *Population, total Latvia* [online]. 2019a [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?end=2017&locations=LV&name_desc=false&start=2011.

- THE WORLD BANK. Data. *Population, total Turkey, Iran, Germany* [online]. 2019b [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?end=2017&locations=TR-IR-DE&name_desc=false&start=2011.
- TONG, James. 2002. An Organizational Analysis of the Falun Gong: Structure, Communications, Financing. *The China Quarterly*, 171, 636-660. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.jstor.org/stable/pdf/4618774.pdf?refreqid=excelsior%3Ae49b11792d8fd05aafa1511ec74c6b34>.
- TRIAL INTERNATIONAL. *Jia Qinglin* [online]. 2016 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://trialinternational.org/latest-post/jia-qinglin/>.
- Úmluva o zabránění a trestání zločinu genocidia [online]. Datum nevedeno [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.osn.cz/wp-content/uploads/2015/03/umluva-genocida.pdf>.
- VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Nová náboženská hnutí a kolektivní násilí*. Brno: L. Marek, 2009. ISBN 978-80-87127-21-6.
- VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Nová náboženství a násilí*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-2861-5.
- WEIHSUAN, Lin. 2018. Religion as an object of state power: The People's Republic of China and its domestic religious geopolitics after 1978. *Political Geography*, 67, 1-11.
- WITTMAYER, Alicia P. Q. The FP Power Map. *Foreign Policy* [online]. 2013 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://foreignpolicy.com/2013/04/29/the-fp-power-map/>.
- WORLD ORGANIZATION TO INVESTIGATE THE PERSECUTION OF FALUN GONG. *General Report on the "610 Office"* [online]. 2013 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.upholdjustice.org/node/16>.
- WORLD ORGANIZATION TO INVESTIGATE THE PERSECUTION OF FALUN GONG. *Investigative report on the Secretary-General of "China Anti-Cult Association" Wang Yusheng's Involvement in the Persecution of Falun Gong* [online]. 2012 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.upholdjustice.org/node/228>.
- WORLD ORGANIZATION TO INVESTIGATE THE PERSECUTION OF FALUN GONG. *WOIP-FG Completes Preparation of Evidence in Anticipation of International Criminal Court Trial against the Chinese Communist Party* [online]. 2019 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://www.upholdjustice.org/taxonomy/term/493/feed>.
- WU, Yijin, Robert Elliott, Linzi Li, Tongwei Yang, Yusen Bai a Wen Ma. 2018. Cadaveric organ donation in China: A crossroads for ethics and sociocultural factors. *Medicine*. 97 (10), 1-6. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5882451/pdf/medi-97-e9951.pdf>.
- XINHUA NEWS AGENCY ANON. 1999c. Regarding the Wanted Order Issued for the Suspect Li Hongzhi: The Spokesman of the Ministry of Public Security Holds a Press Conference. *Chinese Law and Government*. 32(5), 35-36.

- YOUTUBE. *Seznámení s meditačním cvičením Falun Gong* [online]. 2016 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://www.youtube.com/watch?v=sZ_7GjD8o_Y&t=1s.
- YUEZHI, Zhao. 2003. Falun Gong, identity, and the struggle over meaning inside and outside China. *Contesting media power: Alternative media in a networked World*, 209-226. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://www.sfu.ca/cmns/faculty/zhao_y/assets/14_03-168_Ch13.pdf.
- YUNFENG, Lu. 2005. Entrepreneurial logics and the evolution of Falun Gong. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 44(2), 173-185. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.693.6489&rep=rep1&type=pdf>.
- ZHANG, Lei, J. WANG, Sabrina KWAIK, Q. WU, K. NIELSON, Fang ZENG, M. BAI a C. WANG. 2011. Preliminary Analysis of Factors Influencing Organ Donation Rates in China. *Transplantation Proceedings*, 43 (5), 1421-1424. [cit. 2019-21-03]. Dostupné z <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0041134511002600#!>.
- ZHENGJIAN. *Ebook: Falun Dafa Practitioners' Cultivation Stories* [online]. 2018 [cit. 2019-21-03]. Dostupné z https://www.pureinsight.org/sites/default/files/2018-05/Ebook_Cultivation%20Stories_0.pdf.